

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Α' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19—ΤΗΛ. 27.689

1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1953

ΑΡΙΘ. 11

ΕΠΙ ΤΗ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΕΤΗΡΙΔΙ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ

Τῇ παρελθούσῃ Παρασκευῇ, 29ῃ λήξαντος μηνός, ἐπὶ τῇ 500ῇ ἐπετειῶ ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κων/πόλεως, ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου ἐτελέσθησαν ἐν τοῖς μητροπολιτικοῖς ναοῖς ἀπασιῶν τῶν Ἐπαρχιῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀρχιερατικαὶ Λειτουργίαι μετ' ἐπιμνημοσύνων δεήσεων ὑπὲρ τοῦ τελευταίου Ἀυτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τῇ 29ῃ Μαΐου 1453 πεσόντων τελευταίων προμάχων τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων. Ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ Ἀθηνῶν τὴν θ. Λειτουργίαν ἐτέλεσεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σπυρίδων, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Συνέδρων. Μετ' αὐτὴν δὲ ἐτελέσθη ἡ κατωτέρω ἐπιμνημόσυνος Ἀκολουθία.

Ὁ Διάκονος. *Εὐλόγησον, Δέσποτα.*

Ὁ Ἀρχιερεὺς. *Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.*

Ὁ Χορὸς. *Ἀμήν. (Νεκρώσιμα Εὐλογητάρια).*

Ὁ Διάκονος. *Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου· δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.*

Ὁ Χορὸς. *Κύριε ἐλέησον.*

Ὁ Διάκονος. *Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν εὐκλεῶς αγωνισαμένων καὶ ἡρωϊκῶς πεσόντων ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων τελευταίων αὐτῆς προμάχων, Κωνσταντίνου τοῦ ἀειμνήστου ἡμῶν Βασιλέως καὶ Ἀυτοκράτορος τοῦ Παλαιολόγου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἑλλήνων τε καὶ ξένων χριστιανῶν, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει καὶ τῶν ἀπανταχοῦ τῆς ἐλληνικῆς γῆς ἐν τοῖς χρόνοις τῆς δουλείας τοῦ Γένους ἡμῶν σφαγιασθέντων καὶ μαρτυρικῶς θανόντων ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς Πίστεως καὶ τῆς ἐνδόξου ἐλληνικῆς Πατριδος πατέρων ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ συγγωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.*

Ὁ Χορὸς. *Κύριε ἐλέησον.*

Ὁ Διάκονος. *Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τάξη τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται. Τὰ ἔλεη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἄφρονων τῶν ἐαυτῶν ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα.*

Ὁ Χορὸς. *Κύριε ἐλέησον.*

Ὁ Διάκονος. *Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.*

Ὁ Χορὸς. *Κύριε ἐλέησον.*

Ὁ Ἀρχιερεὺς. *Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐνανθρωπήσας δι' ἡμᾶς καὶ ἀποθανὼν ἐν τῷ Σταυρῷ, ὁ κατελθὼν ἐν τῷ Ἄδῃ καὶ τὸν θάνατον σκυλεύσας, ὁ ἀναντὰς ἐκ νεκρῶν καὶ ζωὴν ἡμῖν χαρισάμενος, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ἡμῶν ἐντυγχάνων, ὁ μέλλον πάλιν ἐλθεῖν ἐν δόξῃ, ἵνα κρίνης νεκροὺς τε καὶ ζῶντας, Αὐτός, Κύριε, ὁ Σωτὴρ καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν, ὁ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου κυριεύων, ὁ ἐν τῇ ἐναν-*

θρωπήσει καὶ τῷ Πάθει Σου λύτρωσιν ἡμῖν δωρησάμενος καὶ διδάγματα σωτήρια δούς, ὅτι ἀεὶ τῇ θυσίᾳ ἢ νίκῃ ἐπιταί καὶ τῷ Σταυρῷ ἢ Ἀνάστασις ἀκολουθεῖ, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων τῆς Σῆς ἰσχύος καὶ τῆς Σῆς φιλανθρωπίας. Ἰσχύος μὲν, ἵνα τὸ ἔθνος ἡμῶν διαφυλάττω, ἀπὸ νίκης εἰς νίκην ὀδηγῆς καὶ ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν ἀνάγῃς· φιλανθρωπίας δέ, ἵνα τὰς ψυχὰς τῶν ὑπὲρ τῆς ἰεραῖς ἡμῶν Πίστεως καὶ τῆς ἐνδόξου Πατριδος εὐκλεῶς αγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως πεσόντων τελευταίων προμάχων τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων, Κωνσταντίνου τοῦ πιστοῦ Βασιλέως καὶ Ἀυτοκράτορος τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, ἐν τῇ χορεία τῶν ἐκλεκτῶν Σου κατατάξῃς. Ὡσπερ ἐν τῇ γῇ τὴν φάλαγγα τῶν ἐπιλέκτων ἀπετέλεσαν, οὕτω καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ στρατιὰν ἁγίων Μαρτύρων συγκροτήσωσαν· καὶ ὡσπερ παρ' ἀνθρώποις τίμιοι γεγόνασιν, οὕτω παρὰ Σοὶ τῷ Θεῷ ἅγιοι ἔστωσαν· τὸν γὰρ ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσαντο καὶ τὸν δρόμον οἱ γενναῖοι ἀθληταὶ νικηφόρως ἐτέλεσαν· ἀπόδος σὺν αὐτοῖς, ὁ δίκαιος Κριτής, τὸν τῆς δικαιοσύνης στέφανον. Ἡμῖν δέ, ὁ Θεός, δώρησαι τῆς θυσίας αὐτῶν ἀεὶ μνημονεύειν, τὴν δὲ ἀνδρείαν αὐτῶν καὶ μιμεῖσθαι· τῷ γὰρ ἐκείνων θανάτῳ ἡμεῖς ἐλεύθεροι ζῶμεν καὶ ἡ τῆς τελευταίας αὐτῶν ἡμέρας τῆς νῦν ἡμῶν Πατριδος ἡμέρας γενέθλιος γέγονεν. Ἐν τῇ χειρὶ Σου, Κύριε, ἡμῶν ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος, τῶν τε ἀτόμων τῶν τε λαῶν· Σὲ ἴσμεν ἡμῶν τὴν ἀνάστασιν καὶ τὴν ζωὴν, διόπερ καὶ Σοὶ εὐγνωμόνως τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος. *Κύριε, ἐλέησον· Κύριε, ἐλέησον. Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.*

Ὁ Ἀρχιερεὺς. *Δόξα Σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι. Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων τὴν ἐξουσίαν ἔχων ὡς ἀθάνατος βασιλεὺς καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναγίας*

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπὶ τῇ 500ετηρίδι τῆς Ἀλώσεως.— Νικ. Β. Τομαδάκη, Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, Ἡ σημασία τῆς Ἀλώσεως διὰ τοὺς Νεοέλληνας.— Π. Ν. Τρεμπέλα, Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, Καὶ ὁμῶς εἶναι ἐπίθετον.— Μητροπ. Λαρίσης Λωροθέου, Καπερασοῦμ.— Μία ἀξιοσημείωτος δεκαετηρίς.— Παρατηρήσεων Στήλη: Ψυχικὸς Συναγεροῦς. Ἡ Ἀλωσις. Δημήτριος Κονιμουτσόπουλος (+).— Χρονικά.— Βιβλιοκρισία.— Βιβλιογραφία.

Αὐτοῦ Μητροῦς, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφύμων Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων ἐνδόξων Προπατόρων Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου φίλου Αὐτοῦ Δαζάρου καὶ πάντων τῶν ἁγίων, τὰς ψυχὰς τῶν ἐνθελῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἡρωϊκῶς πεσόντων ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων τελευταίων αὐτῆς προμάχων καὶ πάντων τῶν ἀπανταχοῦ τῆς ἑλληνικῆς γῆς ὑπὲρ τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος ἡμῶν ἐν πολέμῳ θνησιασθέντων ἢ μαρτυρικῶς σφαιρισθέντων ἢ ἐν διωγμῶ καὶ ταλαιπωρίαις πρὸς Αὐτὸν μεταστάντων Ἑλλήνων καὶ ξένων χριστιανῶν ἐν σκηναῖς δικαίων τάξει, ἐν κόλποις Ἀβραάμ ἀναπαύσαι καὶ μετὰ τῶν δικαίων συναριθμήσαι, ἡμᾶς δὲ καὶ τὸ Ἔθνος ἡμῶν ἐλεῆσαι καὶ διαφυλάξαι ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός.

Ὁ Χορός. (Ἐν τῷ ποιεῖν τὸν Ἀρχιερέα τῆν Ἀπόλυσιν): Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν...

Ὁ Ἀρχιερεὺς. Κωνσταντίνου τοῦ ἀειμνήστου ἡμῶν Βασιλέως καὶ Αὐτοκράτορος τοῦ Παλαιολόγου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ εὐκλεῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως πεσόντων πατέρων ἡμῶν ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων αἰωνία ἢ μνήμη.

Ὁ Χορός. Αἰωνία ἢ μνήμη.

Ὁ Ἀρχιερεὺς. Τῶν κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων καὶ τῶν ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις τῆς ζοφερᾶς δουλείας τοῦ Γένους ἡμῶν ὑπὲρ τῆς ἡμῶν Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος θανάτῳ μαρτυρικῶς τελειωθέντων Πατέρων ἡμῶν αἰωνία ἢ μνήμη.

Ὁ Χορός. Αἰωνία ἢ μνήμη.

Ὁ Ἀρχιερεὺς. Τῶν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἐλευθερίας καὶ ἀποκαταστάσεως ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων ἐν τοῖς ἱεροῖς τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ἀγῶσιν αἰωνία ἢ μνήμη.

Ὁ Χορός. Αἰωνία ἢ μνήμη.

Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλώνας ἐκεῖ ἐκαθίσαμεν καὶ ἐκλαύσαμεν ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών.

Ἐὰν ἐπλάθωμαι σοῦ, Ἱερουσαλήμ, ἐπιλησθεῖν ἢ δεξιὰ μου.

Κολληθεῖν ἢ γλῶσσά μου τῷ λάρυγγί μου ἐὰν μὴ σοῦ μνησθῶ...

Ὁ Ἀρχιερεὺς. Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον καὶ σώσον ἡμᾶς.

Ὁ Μ. Ἀρχιεμανδρίτης. Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότην ἡμῶν...

Ὁ Χορός. Ἀμήν.

Ἡ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΑΣ

Πεντακόσια ἔτη συνεπληρώθησαν, ἀφ' ἧς ὁ Πορθητῆς, ἡγούμενος πολλαπλασίων δυνάμεων, κυκλώσας τὴν Κων/λιν διὰ στόλου καὶ ἰσχυροτάτου στρατοῦ, ἐξωπλισμένος μὲ ὄλα τὰ τελειότερα σύγχρονα μέσα διὰ τὸν μεσοῦντα 15ὸν αἰῶνα, ἐξεπύρθησεν αὐτὴν καὶ παρέδωκεν εἰς τὴν τρίήμερον λεηλασίαν ἑκατοντάδων χιλιάδων φανατικῶν ἄσιατῶν, ἐξωμοτῶν καὶ μουσουλμάνων. Διὰ τῆς καταλήψεως τῆς Πόλεως, τὸ κέντρον τοῦτο τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολῆς ἐπιπτεν εἰς τὰς χεῖρας τῆς βαρβαρότητος καὶ τὸ Βυζαντινὸν Κράτος διελύετο. Ὁ πληθυσμὸς περιήρχετο εἰς κατάστασιν δουλείας καὶ ἐπωλεῖτο εἰς τὰ σκλαδοπάζαρα τῆς Ἀνατολῆς. Ὁ ἐκεῖ συνηγμένος πλοῦτος, ἰδιωτικὸς καὶ δημόσιος, κατεστρέφετο· τὸ πνευματικὸν αὐτὸ κέντρον, τὸ ὁποῖον ἐδόξασαν ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁ ἱερός Φώτιος καὶ ὁ Μιχαὴλ Ψελλός, ἤφανίζετο. Ὁ θρόνος τῆς Ἐκκλησίας (ὡς λέγει τὸν περίπυστον γαῶν τῆς Ἀγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς) καθίστατο μουσουλμανικὸν προσκύνημα. Ἡ ἀνοδοκάθοδος τοῦ Βοσπόρου ἠλέγγετο πλέον τελειωτικῶς ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου προεκρίνετο ἢ τύχη τῶσιν τοῦ βασιλεῖου τῆς Τραπεζοῦντος, ὅσον καὶ τῶν φραγκικῶν ἀποικιῶν τοῦ Εὐξείνου, ὡς ὁ Καφάς. Αἱ νῆσοι, ὅσαι ἐδούλευον ὑπὸ τοὺς Φράγκους (ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Κρήτη συχνὰ ἐπανεστάει κατὰ τῶν Βενετῶν, ὑποκινουμένη ἢ ἀπλῶς ἀποβλέπουσα εἰς τὸ Βυζάντιον) δὲν ἠδύνατο πλέον ν' ἀτενίζουσαν πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὡς πρὸς σῶτεيران μητέρα. Ἡ Πελοπόννησος, ὅπου διηρημένοι καὶ ὑποβλεπόμενοι ἤρχον ἀκόμη οἱ δεσπῶται Παλαιολόγοι, ἀδελφοὶ τοῦ μάρτυρος βασιλέως, δὲν ἦτο δυνατόν πλέον νὰ στηρίξῃ ἐαυτήν, οὐδὲ ἐὰν ἐσυνθηκολόγει πρὸς τοὺς Τούρκους (ὡς ἐπραξεν), οὔτε ἐὰν συνεμάχει πρὸς τοὺς Φράγκους. Καὶ διὰ τὸν εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης διεσπαρμένον Ἑλληνα ἢ Κωνσταντινούπολις τῶν θριαμβῶν, τῆς δόξης, τοῦ θρόλου, ἢ ἀπέραντος εἰς μέγεθος, τὸ ἀγλαίσμα τῆς τέχνης, ὁ παράδεισος τῆς Φύσεως, τὸ θαυμαστὸν ἄκουσμα, τὸ ἀνεκλάλητον θέαμα, δὲν ὑπῆρχε πλέον. Ἄντ' αὐτῆς, κόρακες ἐκρῶζον ἐπὶ τῶν ἐρείπιων καὶ ἢ ἡμισέληνος ἀντικαθίστα τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου. Ὅπου τὸ πρὶν ἢ Ἐκκλησία ἠγάλαζε τοὺς πιστοὺς, σήμερον ὁ ἄσιάτης μουσουλμάνος ἐκάλει εἰς τὴν «ἀσέβειαν» τῆς προσκυνήσεως τοῦ Κορανίου. Εἶχε σπάσει κἀτι μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τῶν συγχρόνων Ἑλλήνων, ὑποδούλων, ἐλευθέρων, φραγκοκρατουμένων, ἀποδήμων εἰς τὴν Δύσιν. Ὁ Μεσαιωνικὸς Ἑλληνισμὸς ἐσθῆνε.

Συγχρόνως ἐγεννᾶτο καὶ ἡ ἐλπίς: Οἱ Ἑλληνες δὲν εἶχον παραδοθῆ ἐπαισχύντως, οὐδὲ ὑπογράψει συνθηκολόγησιν, ὅπως τοὺς εἶχε προτείνει ὁ Κατακτητῆς. Εἶχον ἀμυνθῆ τῶν πατρῶν ἐδαφῶν, εἶχον ὑπερασπίσει τὰς ἱερὰς τῆς Πόλεως ἐπάλξεις, εἶχον ἀποθάνει ὑπὲρ τῆς Πίστεως καὶ τοῦ Βασιλέως των. Καὶ ἐκεῖνος, πρωτοστατῶν εἰς τὴν ἀμυναν, ἐνσαρκῶνων ὅ,τι

εὐγενέστερον εἰς πεποιοθήσεις, εἰς διαθέσεις καὶ εἰς ἐκτελέσεις εἶχε νὰ ἐπιδείξη ὁ Μέσος Ἑλληνισμός, εἶχεν ὑψώσει τὸ ταπεινὸν τοῦ ἀνισχύρου ὑλικῶς ἀνάστημα μέχρι τοῦ οὐρανοῦ τῆς δικαιοσύνης καὶ εἶχε μεταβάλλει εἰς πρᾶγμα τοὺς λόγους τῆς ὑπερηφάνου ἀρνήσεως, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀντιτάξει πρὸς τὸν Πορθητὴν: «Τὸ δὲ τὴν Πόλιν σοι δοῦναι οὐτ' ἐμὸν ἐστὶ οὐτ' ἄλλου τινὸς τῶν κατοικούντων ἐνταῦθα, κοινῇ γὰρ γνώμῃ αὐτοπροαιρέτως ἀποθανοῦμεν καὶ οὐ φεισόμεθα τῶν ψυχῶν ἡμῶν». Οὕτω ἔθηκεν ὁ Ποιμὴν ὁ ἀγαθὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων καὶ προσέθηκεν ἑαυτὸν παρὰ τὸν Κόδρον καὶ τὸν Ἐπαμεινώνδαν. Τοῦτου ἤδη συνείδησιν ἔλαβον οἱ ὑπολειφθέντες τῶν Ἑλλήνων, τόσοι οἱ λόγοι, ὅσον καὶ ὁ λαός. Δι' αὐτὸ ὁ Κωνσταντῖνος «ὁ Ἕλλην» (=Ἕλληνας!) τῶν ποντιακῶν δημῶν ἀσμάτων παρεβλήθη μὲ τὸν Νέστορα, μὲ τὸν Ραδάμανθυ—πρόσωπα τοῦ ἡμιρῶν κόσμου—καὶ ὑμνήθη μὲ τὰς ἰδίαις φράσεις, τὰς ὁποίας ὁ Θεουκιδίδης ἐχρησιμοποίησε διὰ νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν Περικλέα τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος! Ἐξ ἄλλου ὁ Σφραντζῆς ἐχαρακτήρισεν αὐτὸν ἅγιον μάρτυρα, τὴν περὶ μάρτυρος δὲ καὶ μαρτυρίου διαπίστωσιν εὐρίσκομεν εἰς πληθὺν ἄλλων κειμένων τῆς τουρκοκρατίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ σημειώματα γραφέντα εἰς ἀγιορειτικούς κώδικας ἀπὸ εὐσεβεῖς προμάχους τῆς κατὰ παράδοσιν ἀμωμῆτου ἡμῶν πίστεως, τῆς Ὁρθοδοξίας.

Πεντακόσια ἔτη παρήλθον. Σήμερον τὰ πράγματα εἶναι διάφορα. Τὸ ἔθνος ἠγωνίσθη πνευματικῶς, ἠθικῶς καὶ στρατιωτικῶς καὶ ἔχον συμπαραστάτην τὸν κλῆρον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν του, κατάρθρωσε νὰ δημιουργήσῃ τὴν μικρὰν αὐτὴν ἐλευθέραν γωνίαν, εἰς τὴν ὁποίαν περισυνέλεξε, κατὰ μέγα μέρος, τὰ γυμνά καὶ ριγῶντα τέκνα του καὶ περιέθαλψεν αὐτὰ καὶ ἐντεῦθεν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν μας, ὅσοι σεβάζονται Χριστὸν καὶ ὁμιλοῦν ἑλληνιστὶ καὶ στενάξουν ὑπὸ ζυγοῦς φάρητος. Ὁρθόδοξος βασιλεὺς ἡγείται τοῦ ἔθνους. Ἡ Παιδεία ἤστραψε καὶ πάλιν καὶ τὰ φῶτα τῆς ἐφώτισαν τὸν εὐκλεᾶ πρὶν διὰ τὴν παιδευσιν καὶ ὑπὸ τῆς δουλείας οἶονεὶ βαρβαρωθέντα χῶρον. Ἡ Ἐκκλησία ἐλευθέρᾳ εὐλογεῖ τοὺς καρποὺς τῶν μόχθων τοῦ ἔθνους. Τὸ Ἕλληρικὸν ὄνομα ἐπανέκτησε τὸ κλέος τὸ πρὶν εἰς τοὺς Βαλκανικοὺς ἀγῶνας, τὸ ἔπος τῆς Βορείου Ἠπείρου, ἀφοῦ εἶχε συγκινήσει ὅλον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον διὰ τῆς ἡρωϊκῆς ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ ἀπέλπιδος ἐξορμήσεως τῆς Ἕλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Ἡ μνήμη τῶν ἡρώων τῶν Πλαταιῶν, τῆς Χαιρωνείας, τοῦ Ἀμορίου, τῆς Ἀλώσεως, τοῦ Δραγατσανίου, ἀνεμίχθη μὲ τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις τῶν συγχρόνων καὶ οὐδεμία χρονικὴ ἀπόστασις εἶναι δυνατὸν νὰ διαχωρίσῃ τοὺς μὲν ἀπὸ τοὺς δέ. Σήμερον, ὑπὲρ πάσαν ἄλλην ἐποχὴν, εἶναι καιρὸς συνειδητοποιήσεως τῆς ἀξίας τοῦ Ἀγῶνος καὶ τῆς Θυσίας. Διότι οἱ καιροὶ ἔχουν ὁμοιότητας καὶ τὰ διδάγματα τῆς Ἱστορίας δὲν πρέπει νὰ πίπτουν εἰς τὸ κενόν. Ἄς ἴδωμεν ποῖα διδάγματα δυνάμεθα νὰ πορισθῶμεν ἀπὸ τὸ μνημόσυνον τῆς Ἀλώσεως.

Πρῶτον. Ἡ μάχη τοῦ Κακοῦ πρὸς τὸ Ἄγαθόν, τοῦ Ἀντιχρίστου πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία

ἐδόθη μεταξὺ τοῦ Πορθητοῦ καὶ τοῦ Παλαιολόγου, δηλαδή μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, μεταξὺ Χριστιανισμοῦ καὶ Μουσουλμανισμοῦ, μεταξὺ Παιδείας καὶ βαρβαρότητος, ἐπαναλαμβάνεται καὶ σήμερον. Μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι δὲν εἶναι σήμερον οἱ Τούρκοι οἱ ἀντίχριστοι, ἀλλ' οἱ μπολσεβίκοι. Ἡ Τουρκικὴ Δημοκρατία, προσελκυσθεῖσα ἀπὸ τὸν Δυτικὸν Κόσμον, περιέπουσα τὸν πολιτισμὸν του, ἀνεχομένη τὴν θρησκείαν του, παρέχουσα ἐλευθερίαν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, εὐρίσκειται εἰς τὴν ἀκριτικὴν θέσιν, ὥστε νὰ βαστάζῃ μέρος τοῦ βάρους τῆς ἐκ βορρᾶ πίεσεως καὶ νὰ εὐκολύνῃ ἐν τούτῳ τὴν ἰδικὴν μας ἐξ ἀποφάσεως εὐψυχον ἀντοχὴν. Ὁ μπολσεβικισμὸς δὲν σέβεται ἱερόν, δὲν πιστεῖται εἰς τὴν διάκρισιν δικαίου καὶ ἀδίκου (ἀντικαταστήσας μὲ τὴν σκοπιμότητα ὡς πολιτικὸν δόγμα τὴν ἀλήθειαν), δὲν σέβεται παράδοσιν, δὲν σέβεται ἔθνος, χρησιμοποιεῖ τὴν ὑπόδουλον αὐτῆ ἐκκλησιαστικὴν ὀργάνωσιν διὰ τοὺς πολιτικούς του σκοποὺς, ἀπολακτίζει τὴν χριστιανικὴν ἠθικὴν, προσπαθεῖ νὰ μᾶς στερήσῃ ἀπὸ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνιότητος καὶ τὴν παρηγορίαν τῆς μεταθανάτιου δικαιοσύνης, στρέφει τὰς μάζας εἰς ὡμὰς καὶ ἀπανθρώπους ἐκδικήσεις καὶ ἀποκτηνώνει τὸν βίον. Ἡ βία, τὸ αἷμα καὶ ὁ καταναγκασμὸς ἐνδύονται εἰς αὐτὸν μὲ τὰ ὀνόματα τῆς λαϊκῆς δικαιοσύνης, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς συντροφικῆς ἐργασίας. Ὁ κίνδυνος εἶναι μέγας καὶ ἄμεσος. Ἐπικρέματα δ' ἀμέσως καθ' ἡμῶν ὄλων, καὶ τῶν ἐγγύς καὶ τῶν μακρὰν, κατὰ τοῦτο διαφέρων πρὸς τὸν τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος, ὅτι ἡ Δύσις ἐθεᾶτο κάπως ἀσυγκίνητος τὰ μακρὰν εἰς τὴν Ἀνατολὴν συμβαίνοντα καὶ οἱ Ἴταλοί, οἱ Γάλλοι, οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ ἄλλοι λαοὶ ἐπερίμεναν ἀπὸ τὸν Παλαιολόγον, τὸν Οὐνιάδην καὶ τὸν Σκεντέρμπεγν τὴν σωτηρίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Μεσευρώπης.

Δεύτερον. Ἡ μάχη τοῦ Ἄγαθοῦ πρὸς τὸ Κακὸν ἀναγκάζει πρὸς συνένωσιν τοὺς εἰς μὴ βασικά ζητήματα διαφερομένους, πιστεύοντας δ' εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν. Ὅπως τὸν 14ον καὶ 15ον αἰῶνα ἐπολέμησαν κατὰ τῶν βαρβάρων Οὐγγροὶ, Ἀλβανοί, Σέρβοι, Ἕλληνες, Ἐνετοί, Γενοᾶται, ποικιλώνυμοι Φράγκοι εἰς τὴν Νικόπολιν, τὴν Βάρναν, τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ὅπουδήποτε ἄλλου. Ὅπως εἰς τὴν Κων]πολιν ὁ αὐτοκράτωρ παρεμέρισε τὰς δογματικὰς διαφορὰς καὶ συνεσπείρωσε περὶ ἑαυτὸν τοὺς Ἕλληνας (μεταξὺ τῶν δὲ ἦσαν ἄνεθνῶτικοι, ὅσον καὶ ἐνωτικοί, λαϊκοὶ καὶ καλόγηροι) καὶ τοὺς Φράγκους. Ὅπως εἰς τὴν Κων]πολιν ἔπεσεν ὁ Ἕλληνας αὐτοκράτωρ εἰς τὴν γῆν, ἡ ὁποία εἶχε βαφῆ ὀλίγον πρότερον ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ Γενοᾶτου Ἰωάννου Γουλιέλμου Ἰουστινιάνη, ἐδάφη δ' εἶτα ἀπὸ τὰ αἵματα τοῦ βαίλου τῆς Ἐνετίας καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῶν Γενοατῶν, ἀνηλεῶς ἐκτελεσθέντων μετὰ πολλῶν ἄλλων Φράγκων, καθολικῶν τὸ δόγμα, ὑπὸ τοῦ Πορθητοῦ. Ἔτσι καὶ σήμερον, εἰς τὸν κατὰ τοῦ Ἀντιχρίστου ἀγῶνα εἰς τὴν Κορέαν ἢ ὅπουδήποτε ἄλλου, δὲν δύναται νὰ γίνῃ διάκρισις Φράγκων καὶ Ὁρθοδόξων, ἀφοῦ οἱ Πιστοὶ πολεμοῦν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, τοῦ μὴ μεριζομένου, τοῦ ἀδιαιρέτου, τοῦ εὐλογοῦντος τὸν

ἀγώνα ὑπὲρ τοῦ Πνεύματος καὶ διώκοντος τὸ ψεῦδος τοῦ σκότους.

Τρίτον. Εἶναι γνωστόν, ὅτι ὁ πρωθυπουργὸς τοῦ Παλαιολόγου, Λουκάς Νοταρᾶς, τόσον ἦτο ἀντίθετος πρὸς τὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἐν Φλωρεντίᾳ, ὥστε εἶχεν εἶπει τὸ ἀλησμόνητον ἐκεῖνο, ὅτι ἐπροτιμοῦσε νὰ ἴδῃ βασιλεῦον ἐν Κων]πόλει φακιόλιον τουρκικόν, παρά τιάραν λατινικήν. Ἐν τούτοις, ὁ ἀείμνηστος ἐκεῖνος μάρτυς ἐπολέμησεν ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους του, τοῦ Βασιλέως του καὶ ἐθυσίασθη ὑπὲρ τῆς Πίστεώς του. Αἱ ἰδέαι του περὶ τῆς Ἐνώσεως δὲν ἐπηρέασαν τὴν ἀπόφασίν του. Οὕτω καὶ σήμερον δὲν δυνάμεθα νὰ χωρισθῶμεν ἀπὸ δογματικὰς διαφορὰς, προκειμένου ν' ἀντιμετωπίσωμεν τὸν κοινὸν δι' ἑλοῦς ἐχθρὸν, τὸν κατακτητὴν τῆς Ἐκκλησίας. Πιστεῦομεν ἀκραδάντως, ὅτι σήμερον ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι εὐρισκόμεθα πλησιέστερον πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῆς ὅλης Ἐκκλησίας. Ἡ Ἀνατολικὴ Ἀγία Ἐκκλησία, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκομεν, διετήρησε τὴν ἀρχαίαν διδασκαλίαν, τὴν ὀρθὴν Πίστιν, διέσωσε τὰ δόγματα, δὲν ἐκαινοτόμησεν, οὔτε πρέπει νὰ ἐκφύγῃ ἀπὸ τὰ παραδεδομένα. Ἐν τούτοις, σήμερον, ἡμεῖς ὁ πιστοὶ εὐρισκόμεθα ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε πλησιέστεροι ἐν κοινωνίᾳ χριστιανικῇ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν, τοὺς δοκιμαζομένους, οἰανδήποτε δογματικὴν παρέκκλισιν καὶ ἂν ἠκολούθησαν οὗτοι, ἐφ' ὅσον ἀγωνίζονται τὸν καλὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ Ἀντιχρίστου. Τοῦτο εἶναι μέγα δίδαγμα, προερχόμενον ἀπὸ τὸ ἱερὸν μνημόσυνον τῆς Ἀλώσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ ἱερά τῆς Χριστιανοσύνης ἠτιμάσθησαν. Ἐὰν θέλωμεν νὰ μὴ ἐπανίδωμεν τὰς φρικτὰς ἐκείνας ἡμέρας, ἐὰν θέλωμεν νὰ διατηρήσωμεν τὴν Πίστιν μας καὶ τὰς παραδόσεις μας, ὅπως ἕκαστος σεβάζεται αὐτάς, ὀφείλομεν πάντες νὰ συσπειρωθῶμεν περὶ τὸ σύμβολον τοῦ Πάθους καὶ τῆς δόξης τοῦ Κυρίου, τὸν Σταυρόν. Ἡ δὲ χάρις τοῦ Κυρίου θέλει φωτίσει ἡμᾶς εἰς καιροὺς καὶ χρόνους, τοὺς ὁποίους Ἐκεῖνος ἔθηκεν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, περὶ τῆς ἐνώσεως καὶ τῆς κοινῆς ὁμολογίας τῆς αὐτῆς ὀρθοδόξου Πίστεως.

Τέταρτον καὶ κυριώτατον. Ἐὰν τὸ Ἔθνος ἀνέστη, ἐὰν τὴν Ἀλωσιν καὶ τὴν ἐπακολουθήσασαν δουλείαν τεσσάρων αἰώνων διεδέχθη ἡ ἀναγέννησις καὶ ἡ ἀπελευθέρωσις καὶ ἡ ἐλευθερία, τοῦτο ὀφείλεται πρωτίστως εἰς τὴν ΠΙΣΤΙΝ τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ ἡμῶν. Διότι ἄνευ πίστεως οὐδὲν ἔργον ἐπιτελεῖται καὶ ἡ ἀδιαφορία καὶ ἡ ἀμφιβολία οὐδέποτε ἐγένοντο κίνητρα μεγαουργίας. Κατὰ ταῦτα, τὸ Ἔθνος πρέπει νὰ ἐξακολουθῇ σεβόμενον τὰ ἱερά του, ἐλπίζον τὰς ἐλπίδας του, παρηγορούμενον εἰς τὰς ὥρας τῆς θλίψεως καὶ ἐνδυναμούμενον εἰς τὰς στιγμὰς τῆς παροδικῆς κάμψεως. Ἡ πίστις εἶναι ἐκεῖνη, ἡ ὁποία θὰ μᾶς ἀνορθώσῃ. Ἐχομεν δὲ πλουσίας πνευματικὰς παραδόσεις διὰ νὰ τὰς ἀκολουθήσωμεν, διὰ νὰ τὰς χρησιμοποιήσωμεν πρὸς φωτισμὸν ἡμῶν καὶ τῶν περὶ ἡμᾶς, πρὸς ἀκτινοβολίαν εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν Δύσιν. Καὶ τῆς ἠθικῆς αὐτῆς δυνάμεως τῆς παραδόσεως δὲν πρέπει νὰ παραιτηθῶμεν, ἐὰν δὲν ἀποφασίσωμεν ν' ἀποθάνωμεν.

Τὰ ὡς ἄνω διδάγματα θὰ ἠδύνατο νὰ πολλαπλασιασθοῦν, ἐὰν συνέχιζε κανεὶς νὰ ἐρευνᾷ καὶ νὰ στοχάζεται ἐπὶ τοῦ μνημονευθέντος μεγάλου ἱστορικοῦ σταθμοῦ τῆς Ἀλώσεως. Ἡ ἱστορία, ἑλληνικὸν πνευματικὸν πρεῖόν, θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ ζῶν διδάγμα δι' ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ ἐβλεπε πέραν τῶν γεγονότων καὶ τῶν χρονολογιῶν. Τὸ Ἔθνος ἡμῶν εἶναι ἀκατάλυτον. Καὶ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἡ χαρίζουσα εἰς αὐτὸ τὴν εὐσέβειαν, αἰώνια. Ἡ ἐνεργὸς Πίστις εἶναι ἐκεῖνη, ἡ ὁποία δύναται νὰ δοξάσῃ τὸ Ἔθνος καὶ νὰ σώσῃ τὰ ἄτομα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ

Τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας τοῦ Ἀθηνῆσι Πανεπιστημίου

ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΘΕΤΟΝ

Ἡ ἐν τῷ χωρίῳ Β' Τιμοθ. β' 6 («τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν») λέξις «πρῶτον», κατὰ τὴν ὁμόφωνον ἐκδοχὴν πάντων τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων ἐρμηνευτῶν, εἶναι ἐπιθετόν καὶ ὄχι ἐπιρρημα, συνδέεται δὲ πρὸς τὸ «μεταλαμβάνειν» καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ «κοπιῶντα». Οὕτω ὁ θεῖος Χρυσόστομος ἐρμηνεύει: «Ὁ γεωργὸς οὐκ ἀνόνητα πονεῖ, ἀλλὰ πρὸ τῶν ἄλλων αὐτὸς ἀπολαύει τῶν πόνων τῶν οἰκείων». Καὶ ὁ Θεοδώρητος: *Πρὸ γὰρ τῶν κεκτημένων* [τοὺς ἀγρούς] οἱ γήπονοι μεταλαγχάνουσι τῶν καρπῶν». Καὶ ὁ Οἰκουμένιος: «Τῆς ὀφείλειας, φησί, τῶν μαθητῶν *πρῶτος* ὁ διδάσκαλος ἀπολαύει παρὰ Θεῶ, ὥσπερ τῶν καρπῶν ὁ γεωργός». Καὶ ὁ Ζυγαβηνός: «Ἐπεὶ καὶ ἀναγκαῖον *πρῶτον* αὐτὸν ἀπολαύειν τῶν καρπῶν». Καὶ ὁ Θεοφύλακτος: «Ὁ διδάσκαλος οὐκ ἀνόνητα πονεῖ, ἀλλὰ *πρὸ τῶν ἄλλων* αὐτὸς ἀπολαύει τῶν οἰκείων ἰδρώτων».

Τὴν ἄρσιν δὲ τῆς δῆθεν ἀντιμεταθέσεως τῶν λέξεων, καθ' ἣν τὸ αὐθεντικὸν κείμενον: «Τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν» μετατρέπεται εἰς «Τὸν γεωργὸν κοπιῶντα πρῶτον δεῖ τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν», ἐπόμενον εἶναι ἄνθρωποι μὴ γεννηθέντες ἐν Ἑλλάδι καὶ τὴν ἑλληνικὴν ὀψίμως μαθόντες, νὰ θεωρήσουν ὡς ἀποκατάστασιν τῆς φυσικῆς σειρᾶς τῶν λέξεων. Ὅτι δὲ καὶ διὰ τῆς ἐκδοχῆς τοῦ «πρῶτον» ὡς ἐπιθέτου ἀποδίδεται νόημα συμφωνοῦν πρὸς τὰ συμφραζόμενα, ἀρκεῖ τις νὰ οἴψῃ ἀπλοῦν βλέμμα εἰς τὰς ἐρμηνείας τῶν μνημονευθέντων Πατέρων καὶ ἐκκλ. συγγραφέων διὰ νὰ πεισθῇ.

Π. Ν. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ

Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

* Ἀχάριστος ὅστις εὐ παθῶν ἀμνημονεῖ.

*

* Ἀνδρῶν φαύλων ὄρκον εἰς ὕδωρ γράφε.

*

* Ἀρχῆς τετευχῶς ἴσθι ταύτης ἄξιος.

*

* Ἀπαντὲς ἐσμεν εἰς τὸ νοθετεῖν σοφοί.

*

Τὶ ὄφελος εὐ λαλοῦντος, ἂν κακῶς φρονῇ;

ΚΑΠΕΡΝΑΟΥΜ

«Εὐλογημένη Καπερναούμ». Ἔτσι πρέπει νὰ ἀναφωνήσωμεν, ἀναγινώσκοντες εἰς τὸν Ματθαῖον (9,1) «Ἐἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν». Εὐλογημένη ἡ Καπερνούμ, ἡ κερδήσασα τὸν τιμητικὸν τίτλον «ἡ πόλις Του». Καὶ ἡ Βηθλεὲμ ἦτο εὐτυχής, διότι ἐκεῖ ἐγεννήθη ὁ Κύριος, ἀλλὰ δὲν Τὸν ἀνεγνώρισεν. Ἦλθεν εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν Του, εἰς τοὺς ἰδικούς Του, καὶ αὐτοὶ δὲν Τὸν παρέλαβον. Δὲν εἶχον δι' Αὐτὸν κατάλυμα. Καὶ ἡ Ναζαρετ ὑπῆρξεν εὐτυχής, ὅπου ὁ Κύριος διῆλθε τὴν νεότητά Του, τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς βίου Του, μέχρι τοῦ 30οῦ τῆς ἡλικίας Του. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ναζαρετ δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὸν Σωτῆρα, ὁ Κύριος δὲν εὗρεν ἐδῶ ἀκρόασιν, τοῦναντίον μίσος καὶ παρανόησιν. Εὐτυχής ἦτο καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ, ἡ ὑπερήφανος πρωτεύουσα, ὅπου ὁ Κύριος ἐδίδαξε καὶ ἐθανυματούργησε, πληρὴ δὲν ἦτο καὶ δὲν ἐγένετο «ἡ πόλις Του». Εἶπε πρὸς αὐτὴν τὰ φοβερὰ «Οὐαὶ» καὶ ἔκλαυσε διὰ τὴν κατηραμένην δολοφόνον τῶν Προφητῶν.

Ἄλλ' ἡ μικρὰ Καπερναοῦμ ἀνυψοῦται ὑπὲρ τὰς ἄλλας πόλεις. Ποῖος δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν θαυμάζη διὰ τὴν δικαίαν αὐτὴν καύχησίν της; Πράγματι, κάθε χριστιανικὴ κοινωνία, ἡ ὁποία πάλιν δύναται νὰ κερδήσῃ τὸν τίτλον αὐτόν, νὰ γίνῃ ἡ πόλις τοῦ Κυρίου. Τί ἔκαμε λοιπὸν ἡ Καπερναοῦμ;

Ἡ πρὸς τὴν πίστιν χαρὰ αὐθόρμητα ἀναπηδᾷ. Λόγω τῆς ἀπιστίας ἡ Ναζαρετ δὲν ἦτο ἡ πόλις Του καὶ καταλείπει αὐτὴν λόγω τῆς σκληροτραχίλου ἐλλείψεως τῆς πίστεως, ὡς τοῦτο ἐκφραστικῶς λέγεται ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ «καὶ ἐθαύμασε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν» (Μάρκ. 6, 5), καὶ ὁ Ματθαῖος «καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν» (13,58). Διὰ τοῦτο ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Ναζαρετ καὶ κατόκησεν εἰς Καπερναοῦμ. Ὅποιαν εὐχάριστον προθυμίαν πίστεως εὗρισκε ἐδῶ! Εἰς τὸν ἑκατόνταρχον τῆς Καπερναοῦμ λέγει τὸ περίφημον αὐτὸ «ἀληθῶς τοιαύτην πίστιν δὲν εὗρον ἐν τῷ Ἰσραὴλ». Εἰς τὴν Καπερναοῦμ ὁμοίως, κατὰ τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην (4,46), θεραπεύει τὸν υἱὸν τοῦ Βασιλικοῦ, ὅστις μεθ' ὅλης τῆς οἰκογενείας του ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν. Ἐδῶ εἰς τὴν Καπερναοῦμ συνέρρηε καὶ συνεπιέζετο ὁ λαὸς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὸ κήρυγμά Του καὶ εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ εἰς τὰς οἰκίας. Ἐδῶ ὁ λαὸς ἐθαύμαζε μετὰ πίστιν τὴν διδασκαλίαν Του. Ἐδῶ ἔφερον μετὰ πίστιν πρὸς τὸν θαυματουργὸν Χριστόν τοὺς ἀσθενεῖς τῶν καὶ τοὺς ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὡς καὶ ἀπὸ ὅλην τὴν περιοχὴν. Ὀλόκληρος ἡ πόλις εὗρισκετο ἐπὶ ποδὸς ὅταν ἦρχετο. Οἱ Ἀπόστολοι Τὸν ἐκάλουν μετὰ ἐπιείγουσαν κλήσιν, «ὅλοι Σὲ ζητοῦν» (Μάρκ. 1,33-38).

Μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν καὶ ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ ταύτῃ ὁ λαὸς πολιορκεῖ τὴν οἰκίαν, ἔνθα Αὐτὸς ἐδίδασκε, ὥστε «μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν». Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος ἀναγγέλλει τοῦτο ἀκριβέστερον, διηγούμενος τὴν θεραπείαν τοῦ παραλυτικοῦ, ὥστε ἐξεσκέπασαν τὴν

στέγην οἱ βαστάζοντες καὶ τὸν κατεβίβασαν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Χριστοῦ. Ἄλλοτε συνωθεῖτο ὁ λαὸς καὶ οἱ περίξ ἐστενοχώρουν Αὐτόν, ὥστε Αὐτὸς καὶ οἱ Ἀπόστολοι δὲν ἠδύναντο «μηδὲ ἄρτον φαγεῖν» (Μάρκ. 3,20), ὥστε νὰ εἰσέλθῃ εἰς πλοῖον διὰ νὰ ἀπολύσῃ τὸν λαόν (Μάρκ. 3,9). Ἰδοὺ πανταχοῦ ἡ εὐχάριστος προθυμία πίστεως ἐνεθουσίαζε τὸν λαόν.

Εἰς τὴν Καπερναοῦμ ὁ Κύριος ἀπηύθυνε πρὸς τὴν αἰμορροοῦσαν τὸν ὥραϊον ἔπαινον «ἡ πίστις σου σέσωκέ σε, πορεύου εἰς εἰρήνην» (Μάρκ. 5,3). Ἐδῶ ἐστράφη πρὸς Αὐτόν μετὰ πίστιν ὁ ἄρχων τῆς συναγωγῆς Ἰάειρος καὶ ἤκουσε τὸν θαυμάσιον λόγον «μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε καὶ σωθήσεται» (Μάρκ. 5,36). Ἐδῶ ἔδειξε διὰ τοῦ μεγάλου θαύματος τὴν κόρην τοῦ Ἰαείρου ἐγεγρηθείσαν ἐκ νεκρῶν.

Πῶς συγκρινόμεθα ἡμεῖς κατὰ τὴν πρὸς τὴν πίστιν προθυμίαν μας μετὰ τὴν Καπερναοῦμ; «Ἰησοῦς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας». Ἐκεῖνο τότε τὸ ὁποῖον Τὸν εἶλε καὶ Τὸν ἐσχέτιζε μετὰ πλήρη εὐλογία πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, δὲν ἐχάθη· αὐτὸ ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερον νὰ ὑπάρχῃ, ναί, ἡ μαγνητικὴ αὐτὴ, ἃς τὴν ὀνομάσωμεν, ἔξις τῆς καρδίας τοῦ Χριστοῦ. Τὰ ἴδια λόγια θὰ ἀκούσωμεν καὶ σήμερον διὰ τὴν προθυμίαν τῆς πίστεώς μας, ἐὰν τὴν ἔχωμεν. «Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε», «ἀληθῶς τοιαύτην πίστιν οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὗρον». Οἱ ἴδιοι γοητευτικοὶ λόγοι εἶναι καὶ σήμερον, οἵτινες μίαν κοινωνίαν δύνανται νὰ τὴν ἀναδείξουν μίαν νέαν Καπερναοῦμ.

Ναί! Ἡ ἀπιστία σήμερον ἀσεβέστατα ὑψώνει πανταχοῦ τὴν κεφαλὴν της. Περὶ πολλῶν τόπων δύναται νὰ λεχθῇ ὅ,τι καὶ διὰ τὴν Ναζαρετ, ὅτι ὁ Χριστὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν διὰ τὴν ἀπιστίαν των. Πρέπει ἀντιθέτως νὰ ἐφαρμόζηται σήμερον διὰ τὴν κοινωνίαν μας ὁ ὥραϊος λόγος «ἐπίστευσε μεθ' ὅλης τῆς οἰκογενείας του». Ἡ πίστις μας πρέπει νὰ εἶναι παράδειγμα, ὥστε πολλοὶ ἄλλοι νὰ προσέλθουν εἰς τὸν Χριστόν.

Ἐρωτᾶται: Κυριαρχεῖ σήμερον εἰς τὴν κοινωνίαν μας ἕνας τέτοιος συνωστισμὸς εὐχαρίστου πίστεως μέσα εἰς τὸν οἶκον τοῦ Χριστοῦ, ὥστε νὰ μὴ χωρῇ τίποτε μηδὲ εἰς τὴν θύραν; Κυριαρχεῖ μία τοιαύτη πλησμονὴ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου ὑπάρχουν ὀπαδοὶ βαπτισμένοι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ὅπως εἰς τὴν Καπερναοῦμ; Πολιορκοῦμεν μετὰ πίστιν τοὺς Ναοὺς κατὰ τὰς θείας λειτουργίας; Δύνανται περὶ ἡμῶν νὰ εἰπουν οἱ Ἱερεῖς, ὡς τότε οἱ Ἀπόστολοι, «πάντες ζητοῦσι σέ;» Ὅλοι, Κύριε, συνωθοῦνται καὶ Σὲ ζητοῦν; Ὅλοι εἶναι οἱ ζητοῦντες τὸν Θεὸν ἐν πίστει; Ἀνέτειλε τόσον τὸ φῶς τῆς πίστεως καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ ἐγένετο μέγας φάρος, ὀδηγὸς τῆς ζωῆς, ὅπως τότε εἰς τὴν Καπερναοῦμ;

Κάτι ἄλλο ἀκόμη προβάλλει ἀπὸ τὸν λαὸν τῆς Καπερναοῦμ: ἡ πιστὴ ἀκολουθία τοῦ Χριστοῦ. Ἐκεῖ κοντὰ ἤρχισε τὴν διδασκαλίαν Του ὁ Χριστὸς καὶ περιερχόμενος τὴν θάλασσαν, βλέπει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἀνδρέαν ῥίπτοντας τὰ δίκτυα. Λέγει πρὸς αὐτούς: «δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων». Ἀμέσως αὐτοὶ ἀφῆκαν ὅλα καὶ Τὸν ἠκο-

λούθησαν. Προχωρών, βλέπει τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, τοὺς υἱοὺς Ζεβεδαίου, εἰς τὸ πλοιάριόν των. Τοὺς καλεῖ ἀμέσως, καὶ αὐτοὶ, ἀφέντες πάντα, Τὸν ἀκολουθοῦν. Οἱ πιστοὶ καὶ ἀγαπητοὶ Μαθηταὶ τοῦ Κυρίου προήρχοντο ἀπὸ τὴν περίχωρον τῆς Καπερναοῦμ. Μόλις ἐκλήθησαν, ἀφήκαν τὰ πάντα καὶ ἐγένοντο ἀκόλουθοι τοῦ Χριστοῦ. Ἄλλα καὶ πολλοὶ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ τὴν μισομένην τάξιν τῶν τελωνῶν προθύμως Τὸν ἠκολούθησαν εἰς Καπερναοῦμ, ὥστε νὰ ἐπιρρίπτουν κατ' Αὐτοῦ τὴν μομφὴν οἱ Φαρισαῖοι : «οὗτος συντροφεύει τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ συντρώγει μετ' αὐτῶν». Ἄλλ' ὁ Χριστὸς ἀπήντησεν : «οὐχὶ οἱ ὑγιαίνοντες ἔχουσιν ἀνάγκην ἱατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες» καὶ ὅτι «δὲν ἤλθε νὰ ζητήσῃ δικαιοσύνη, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν». Ἄλλα τοὺς ἁμαρτωλοὺς εἰς ἄλλα μέρη τοὺς εἶχε ζητήσῃ πολλάκις, ἀλλὰ δὲν προσῆλθον : «Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ... ποσάκις ἐζήτησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου ὡς ἡ ὄρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῆς καὶ οὐκ ἠθέλησατε». Πόσον σκληροὶ ἐξ ἄλλου παρέμειναν οἱ Βηθλεεμίται καὶ οἱ Ναζαρηνοὶ !

Δὲν εἶναι σύμπτωσις, ὅτι ὁ ὠραῖος λόγος «Θάρσει ἀφένονταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου» ἐλέχθη εἰς τὴν Καπερναοῦμ καὶ ὁ ἄλλος εἰς τὴν συναγωγὴν τῆς Καπερναοῦμ, «ὁ ἄρτος, ὃν ἐγὼ δώσω ὑμῖν, ἡ σὰρξ μου ἐστίν».

Καὶ ἐρωτᾶται ἡ Πατρίς μας, θέλεις νὰ εἶσαι μία Καπερναοῦμ τοῦ Χριστοῦ; Τότε ὀφείλεις νὰ κάμῃς καὶ σὺ αὐτὴν τὴν πρόθυμον ἀκολουθίαν. Ποσάκις δὲν ἀπηύθυνε καὶ πρὸς ὄλους μας τὸ «Ἀκολουθεῖ μοι» ! Ἐνηργήσαμεν μὲ προθυμίαν πίστεως τὴν ἀκολουθίαν πρὸς τὴν φωνὴν αὐτῆς; Μᾶς ἐφώναξε κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, κατὰ τὴν νεότητα, κατὰ τὸ γῆρας, εἰς μερικὰς στιγμὰς κοισίμου. Καὶ ἡ χώρα μας εἶναι ἡ κοινωνία, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει νὰ λείπῃ ἡ Χάρις Του, ἀλλὰ πρέπει καὶ αὐτὴ συνειδητῶς νὰ συνεργῇ, ὥστε νὰ ἀναβιβάζεται ἀπὸ βαθμίδος εἰς βαθμίδα. Θέλει ὁ Χριστὸς καὶ εἰς ἡμᾶς νὰ κατοικήσῃ, θέλει νὰ ἐνεργήσῃ τὰ θαύματα τῆς Χάριτός Του, ζητεῖ ὅμως τὴν πρόθυμον πίστιν μας.

Ἡ πόλις του, ἡ Καπερναοῦμ, εἶναι μία κοινωνία, ἣτις δὲν μένει ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ, ὡς ἡ ἀποφεύγουσα τὴν μετάνοιαν Ἱερουσαλήμ, ἀλλ' ἀκολουθεῖ τὸν ἐλθόντα νὰ καλέσῃ εἰς σωτηρίαν τοὺς ἁμαρτωλοὺς. Ἔτσι ἐναργῶς ἀκούεται πάντοτε ἡ πρόσκλησις Του εἰς τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν, ὅτι ἡ σὰρξ Του εἶναι ἡ ἀληθὴς τροφή. Εἰς τοὺς Ναοὺς κατοικεῖ ὁ Κύριος, εἰς τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν μένει, καὶ ἀπ' ἐκεῖ μεταποιεῖ τοὺς ἁμαρτωλοὺς εἰς ἁγίους.

Καὶ τοῦτο πρέπει νὰ ἐνθυμώμεθα, ὅτι μία κοινωνία τοῦ Χριστοῦ εἶναι κοινωνία ἀγάπης. Εἶναι συγκινητικὴ ἡ ἀγάπη τῶν ἀνδρῶν τῆς Καπερναοῦμ, οἵτινες ἐσχέμασαν εἰς τὴν πλάτην των τὸν παραλυτικὸν καὶ ξεσκέπασαν τὴν στέγην. Τὸ βλέπομεν αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ἐκατόνταρον καὶ εἰς τὸν Ἰάκωβον, ἀλλὰ καὶ εἰς ὄλους τὴν πόλιν. Ὅλοι γεμάτοι ἀπὸ πνεύμα ἀγάπης φέρουν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς τοποθετοῦν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου. Ὅλοι εἶναι ὡς τὰ

ΜΙΑ ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΟΣ ΔΕΚΑΕΤΗΡΙΣ

Τῷ προπαραελθόντι Σαββάτῳ (23 Μαΐου) ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Νομικῆς Σχολῆς, ὁ εὐφημότατος εἰς τοὺς ἀνωτέρους παρ' ἡμῖν πνευματικοὺς κύκλους γνωστὸς διὰ τὰς κοινωνιολογικὰς του μελέτας Χριστιανικὸς Κοινωνικὸς Κύκλος ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δεκαετίας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του, ὀφειλομένης εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Παναγ. Μπρατσιώτου, συνεκρότησε δημοσίαν συνεδρίαν ἐν μέσῳ πυκνοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου. Ἐκ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου παραστάς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σάμου κ. Εἰρηναῖος, οὐκ ἀπαξ μετασχὼν τῶν κατὰ καιρὸς ἐν συνεδρίαις κοινωνιολογικῶν συζητήσεων τοῦ ἐν λόγῳ Κύκλου, ἀπηύθυνε πρὸς αὐτὸν τὴν ἀκόλουθον προσφώνησιν :

Λίαν εὐχαρίστως ἀπευθύνω χαιρετισμὸν εἰς τὰ ἐντιμότερα μέλη τοῦ Χριστιανικοῦ Κοινωνικοῦ Κύκλου, ὁ ὁποῖος μᾶς συνεκάλεσε σήμερον εἰς ἰδιαίτερον ὁμήγουριν ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δεκαετίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας του. Τὸ ἔργον του εἶναι μία ἐκδήλωσις τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν. Τὰ θέματα, τὰ ὁποῖα ἐξετάζονται ἐντὸς τοῦ ἡμετέρου Κύκλου, ποὺ ἔχουν σχέσιν μὲ τὴν Κοινωνίαν, συζητοῦνται ἀπὸ διαφόρους πλευρᾶς καὶ ἡ χριστιανικὴ ἀποψις τῆς ἐρευνῆς των ἀκούεται μὲ βαθεῖαν ἰκανοποίησιν, διότι ἐντὸς τῆς Χριστιανικῆς Ὀρθοδόξου μορφῆς τῆς, ζωογονεῖται ἐντὸς τῆς συνειδήσεως ἡ Ἑλληνοχριστιανικὴ παράδοσις τοῦ ἔθνους.

Ἡ ζωὴ καὶ ὁ κόσμος εἶναι πολύπλευροι. Κάθε θέμα, ποὺ συζητεῖται ἐδῶ καὶ γίνεται ἀντικείμενον ἐπιστημονικῆς διαπραγματεύσεως, ἡμπορεῖ νὰ ἀποκαλύπτῃ μίαν πτυχὴν τῆς πραγματικότητος, νὰ ῥίπτῃ ἀκτίνας φωτὸς εἰς τὴν ἀνθρωπίνην γνώσιν, ἀλλ' ἡ πλήρης κατανόησις τοῦ περὶ ἡμᾶς κόσμου καὶ τῆς ζωῆς παραμένει εἰς τὴν σφαιρᾶν τοῦ μυστηρίου.

Ὁ ἐπιστημονισμὸς χωρεῖ εἰς τὸ ἔργον του χρησιμοποιοῦν τὴν γεωμετρικὴν ἢ μαθηματικὴν μέθοδον καὶ ἀπλώνεται ἐπὶ ἐπιπέδων ποσοτικῶν. Ἡ ἀνακάλυψις τῶν νόμων, ἐπὶ τῶν ὁποίων φαίνεται θεμελιωμένη ἡ δημιουργία καὶ ἡ ζωὴ, καὶ μάλιστα ἡ μεταποίησις τῶν ἐπιστημονικῶν ἀνακαλύψεων εἰς θαυμαστὸν τεχνικὸν πολιτισμὸν, ἀποτελοῦν πράγματι θρίαμβον τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ἀλλ' ὅμως εἶναι

μέλη ἐνὸς σώματος. Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ βοηθήσῃ ἑαυτὸν, εὐρίσκει ἀγάπην εἰς τοὺς φίλους.

Ἀγαπητὴ κοινωνία, εἶσαι ἡ πόλις Του, μόνον ὅταν κυριαρχῇ εἰς σὲ αὐτὸ τὸ πνεῦμα. Εἶναι ἡ νέα ἐντολὴ τοῦ Χριστοῦ, ἡ βασιλικὴ ἐντολή. Ἔτσι γνωρίζομεν διὰ τίνος δυνάμεθα νὰ κάμωμεν τὴν χώραν μας πόλιν Του. Διὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης καὶ διὰ τῆς μετὰ ζήλου ἀκολουθίας Του. Τότε συμβαίνει καὶ εἰς ἡμᾶς ἡ εὐλογία τῆς πλουσίας ἀλιείας, ὁ πολυπλασιασμὸς τῶν ἄρτων, τότε ἡ γῆ εἶναι τεμάχιον τοῦ Παραδείσου. Ἀγαπητὴ Ἑλληνικὴ κοινωνία, ἔσο ἡ πιστὴ κοινωνία τοῦ Χριστοῦ, ἡ ἀγαπητὴ Του Καπερναοῦμ, καὶ ἀσφαλῶς θὰ ἀνθήσῃ ἐν τῷ μέσῳ σου καὶ εἰς τὰς ἀνάγκας σου ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ.

† Ὁ Λαοῖσις ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ἀληθές, ὅτι ἐντὸς τῶν κατακτήσεων τῆς ἐπιστήμης δὲν ἀνευρίσκεται τὸ βαθύτερον νόημα τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς. Δι' ἀναλύσεων, διὰ διασπάσεων τοῦ Σύμπαντος εἰς ἀπόψεις φυσικὰς, χημικὰς, βιολογικὰς ἀναζητεῖται τὸ βάθος του, ἀλλὰ τὸ Σύμπαν καὶ ἡ ζωὴ εἶναι σύνθεσις καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν ἐγκλείεται τὸ μυστήριον, καὶ τὸ μυστήριον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἀπὸ τὸν ἐπιστημονικὸν λόγον. Ἡ ζωὴ καὶ εἰς τὰς βιολογικὰς τῆς ἀκόμη λειτουργίας δυσκόλως κατανοεῖται, διότι εἰς ὅλην τὴν ἀπειρίαν τῶν εἰδῶν τῆς δὲν δύναται νὰ ἐξηγηθῇ καὶ νὰ κλεισθῇ ἢ ἐξέλξεις τῆς μόνον ἐντὸς νόμων ἀναγκαιότητος προσιτῶν εἰς τὸν καθαρὸν λόγον. Ὁ διαπρεπὴς Καθηγητὴς κ. Γερουλιάνος εἰς μίαν ὁμιλίαν ποῦ ἔκαμεν ἐνώπιον τοῦ Κύκλου μας, εἶπεν, ὅτι εἰς τὰ κύτταρα ἐνυπάρχει μία μυστικὴ δημιουργικὴ δύναμις, αὐτὴ ἐξειδικεύει τὰ κύτταρα τῶν διαφόρων ὀργάνων καὶ τὰ προικίζει μὲ ἰδιαζούσας λειτουργίας, εἰς τρόπον, ὥστε ὁ συντονισμὸς ὄλων τῶν βιολογικῶν λειτουργιῶν νὰ ἐξασφαλίζουσαν τὴν ὑπόστασιν τοῦ ζῶντος ὀργανισμοῦ. Αὐτὴ ἡ δημιουργικὴ δύναμις τῶν κυττάρων, εἶπεν, εἶναι ἀνεξιχνίαστος ἀπὸ τὸν ἐπιστημονικὸν λόγον.

Ἐὰν ἡ ζωὴ ὡς βιολογία εἶναι μυστήριον, ἀκόμη βαθύτερον μυστήριον εἶναι ἡ ζωὴ ὡς ἐλευθερία, ὡς πρόσωπον. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι εἰκὼν Θεοῦ. Ἡ προσωπικότης μου ἐμβαδύνεται ἐντὸς τῆς τιμίας δραστηριότητος, τὴν ὁποίαν ἀναπτύσσω εἰς ὀρισμένον τομέα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ὅπου ἐτοποθετήθην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἰδίων μου κλίσεων καὶ ἰκανοτήτων καὶ ὅπου ἀναδεικνύομαι συντελεστὴς τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ Ἔθνους μου. Οὐδεμία θετικὴ ἐπιστῆμη δύναται νὰ ἐξηγήσῃ τὸ πρόσωπόν μου, τὴν ἐλευθερίαν μου, ἢ ὅποια εἶναι πηγὴ τῶν δημιουργικῶν μου δυνάμεων. Οὔτε ἀναλύεται οὔτε συντίθεται ἡ προσωπικότης μου. Ἡ προσωπικότης μας ὑπάρχει καὶ οὐδεὶς ἀμφιβάλλει περὶ τούτου. Εἶναι κατ' ἐξοχὴν θερησκευτικὴ ἀλήθεια καὶ μάλιστα χριστιανικὴ. Οὐδεὶς ἐβεβαίωσε τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου ὡς ὑπερτάτην καὶ αἰωνίαν ἀξίαν, ὡς ἀπεκάλυψε τοῦτο τὸ θεανδρικὸν πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ. Οὔτε ἡ Φιλοσοφία, καὶ μάλιστα ἡ ἐκκινούσα ἀπὸ τὰ δεδομένα τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν ἢ ἡ περιπλανωμένη εἰς ἀφηρημένας γενικὰς ιδέας, οὔτε αἱ θερησκείαι τῶν λαῶν τῆς γῆς ἠδυνήθησαν νὰ ἀναστηλώσουν τὸν ἄνθρωπον, τὸν συγκεκριμένον ἄνθρωπον, ὡς τὴν ὑψίστην ἀξίαν ἐντὸς τῆς Ἱστορίας.

Ὁ Χριστιανισμὸς ἀπεκάλυψεν ὅτι τὸ πνευματικὸν βάθος τοῦ Κόσμου εἶναι ὁ προσωπικὸς Θεὸς ὡς Ἀγία Τριάς. Τὸ θεανδρικὸν πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ ἀπεκαλύφθη ὡς τὸ κέντρον καὶ ὁ σκοπὸς τῆς Ἱστορίας. Ἡ ζωὴ Του ὡς πλήρωμα δικαιοσύνης, ὡς πλήρωμα ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης, ὡς Σταυρὸς καὶ Ἀνάστασις χαράσσει τὴν πνευματικὴν πορείαν τῆς Ἱστορίας καὶ δικαιώνει τοὺς λυτρωτικοὺς πόθους τῶν πονεμένων ψυχῶν τοῦ Κόσμου. Ὅλα τὰ ἱστορικὰ γεγονότα ἀποκτοῦν τὸ νόημά των, ἐφ' ὅσον ἀναφέρονται ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ, ποῦ εἶναι βασιλεία δικαιοσύνης καὶ ἀγάπης καὶ

ἀμοιβαίας κατανοήσεως καὶ ἀλληλεγγύης τῶν λαῶν τῆς γῆς. Τὰ γεγονότα τῆς Ἱστορίας, εἴτε εἶναι ἐπαναστάσεις, εἴτε πόλεμοι, εἴτε πολιτικὰ προσπάθειαι καὶ πράξεις, εἴτε ἐφευρέσεις ἐπιστημονικαί, ἀποκαλύπτουσαι τὴν μηχανοποίησιν τοῦ Κόσμου, παραμένουν ἀσυνάρτητα καὶ ἐκμηδενίζονται εἰς τὸν ὠκεανὸν τῆς αἰωνιότητος, ἐφ' ὅσον δὲν προάγουν τὴν δικαιοσύνην μεταξὺ τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν, ἐφ' ὅσον δὲν συντελοῦν εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἀμοιβαίας προσηγγίσεως καὶ συναδελφώσεως τῶν Ἑθνῶν.

Τὸ Χριστιανικὸν πνεῦμα βεβαιώνει τὴν ἀξίαν τοῦ προσώπου, τοῦ συγκεκριμένου ἀνθρώπου, ὡς τὴν ὑπερτάτην τῶν ἀξιῶν, καὶ δὲν συμφωνεῖ μὲ τὰς κοσμοθεωρίας, αἱ ὁποῖαι προσανατολίζουσαν τοὺς λαοὺς εἴτε εἰς οἰκονομικὰς ἀξίας καὶ ἱστορικοὺς ὕλισμούς, εἴτε εἰς βιολογικὰς ἀρχάς, ὡς εἶναι τὰ καθαρὰ αἵματα τῶν Φυλῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων κυριαρχεῖ τὸ εἶδος, ἢ ράτσα καὶ ὄχι τὸ πρόσωπον. Κατὰ τὸν Χριστιανισμόν, ἡ Κοινωνία ὀφείλει νὰ εἶναι σύνθεσις προσωπικοτήτων καὶ ὄχι σύνθεσις μόνον βιολογικῶν καὶ οἰκονομικῶν μονάδων. Κατὰ τὸν Χριστιανισμόν, τὸ πρόσωπον εὐρίσκει τὸ βάθος του εἰς τὴν ἐκουσίαν θυσίαν τοῦ χάριν τῶν ἄλλων, χάριν τῶν πολλῶν, ὡς ὑπῆρχε ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ, ζωὴ ἀγάπης σταυρωθείσης ἐκουσίως χάριν τοῦ Κόσμου.

Κατὰ ταῦτα, ὁ Χριστιανικὸς Κοινωνικὸς Κύκλος, ὅταν ἐξετάσῃ τὰ θέματα ὄχι μόνον ἐπιστημονικῶς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἀποψιν τὴν χριστιανικὴν, δημιουργεῖ μίαν ἀτμόσφαιραν φωτός, ποῦ θερμαίνει καὶ ζωογονεῖ τὴν Ἑλληνοχριστιανικὴν παράδοσιν τοῦ Ἔθνους, τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας, ἐξυπηρετεῖ τοὺς σκοποὺς τῆς Ἐκκλησίας καὶ γεννᾷ εἰς τοὺς Ἐταίρους του, ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς φοιτητὰς καὶ τοὺς νέους, ὅσοι ἐνδιαφέρονται διὰ τοὺς σκοποὺς του, ἕνα πνεῦμα συνοχῆς, ποῦ γίνεται πηγὴ ἐμπνεύσεων καὶ ἠρωικῶν θυσιῶν. Ὡς Ἑλλήν Ὁρθόδοξος Ἱεράρχης ἐυλογῶ ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐκκλησίας τὸ ἔργον τῆς Ὁργανώσεως τοῦ Κύκλου μας καὶ εὐχομαι, ὅπως ὁ Κύριος φωτίσῃ καὶ ἐνισχύῃ τὰς εὐγενεῖς καὶ ἱεράς προσπαθείας τοῦ ἐκλεκτοῦ μας Προέδρου, τοῦ Καθηγητοῦ κ. Παναγιώτου Μπρατσιώτου καὶ ὄλων τῶν μελῶν πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν ἱερῶν τοῦ Κύκλου σκοπῶν.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην μετ' εἰσῆγησιν τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Κύκλου κ. Στεφάνου Στεφανοπούλου, Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὁ Καθηγητὴς κ. Π. Μπρατσιώτης ὁμίλησεν ἐπὶ τοῦ θέματος «Χριστιανισμὸς καὶ Οὐμανισμὸς».

Ὁ μὲν λόγος σου συνέσεως πολλῆς γέμει, τὰ δ' ἔργα σύβουσι οὐκ ἔχοντα φαίνεται.

*

Πολὺ κρεῖττον ἔστιν ἐν καλῶς μεμαθηκέναι, ἢ πολλὰ φαύλως περιεβληθῆναι πράγματα.

*

Ὁ μὴδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου.

*

Τἀληθές ἀνθρώπινον οὐχ εἰδύσκειται.

*

Ὡς χάριεν ἔστ' ἄνθρωπος, ὅταν ἄνθρωπος ἦ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ψυχικός Συναγεαγμός.

Ἡ τῆ 29 Μαΐου συμπλήρωσις πεντακοσίων ἐτῶν ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως συνεκάλεσεν εἰς τοὺς ναοὺς τὰς ψυχὰς τοῦ πανελληνίου, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ οἱ πάντες μνησθέντες τοῦ παγκοσμοῦ γεγονότος ἐκείνου, ὁμοψύχως καὶ ὁμοστόμως ἀναπέμψουν πρὸς τὸν Κύριον θεοῦ τὰς ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς Βασιλίδος ἡρωϊκῶς ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος πεσόντων εὐχάς. Ἡ ἐν τῆ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ θέσις τοῦ γεγονότος ἐκείνου ἐξέχει ὡς ὀρόσημον πάμμεγα οὐ μόνον ἐν ταῖς τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἱστορικαῖς τύχαις, ἀλλὰ καὶ ἐν τῆ πανανθρωπίνῃ σταδιοδρομίᾳ. Διότι τὸ Βυζάντιον ἐν τῆ χιλιετίᾳ τοῦ ζῶν ἠνθήσεν ἐντὸς μιᾶς οἰκουμένης παραπαιούσης ὡς πρωτοφανῆς καὶ μοναδικῆ ἑλληνοχριστιανικῆ σύνθεσις εἰς πολιτισμὸν ἀκτινοβολήσαντα ἀνώτερον πνεῦμα, χρησιμότητα καὶ ἡμερότητα πρὸς πάσας τὰς κατευθύνσεις. Ἡ Κωνσταντινούπολις, ζυμωθεῖσα εἰς φύραμα τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ χριστιανικοῦ πνεύματος, ὡς ἡ πρώτη ἑλληνορθόδοξος χριστιανικὴ πολιτεία ἀπέβη τὸ κέντρον τοῦ κόσμου, ἡ πρώτη Πόλις τοῦ κόσμου, διὸ καὶ ἡ Ἀλωσίς τῆς δὲν ὑπῆρξεν ὡς μία τῶν καθ' ὄλου ἀλώσεων, ἀλλ' ὡς ἐκ τοῦ μοναδικοῦ χαρακτήρος τῆς μνημονεύεται ἐν τῆ ἱστορίᾳ ὡς «ἡ Ἀλωσίς», —ἐναρθρὸς, μονολεκτικῶς καὶ μὲ κεφαλαῖον Α—. Ἡ ἔννοιά τῆς δὲν στενοῦται εἰς μόνον τὸ γεγονός τῆς καταλύσεως τῶν τειχῶν τῆς Πόλεως, τῆς εἰς αὐτὴν εἰσελάσεως τοῦ πολιορκητοῦ, καὶ τῆς οὐσιαστικῆς κυριεύσεώς τῆς.

Ἡ Ἀλωσίς.

Ἡ ἔννοια τῆς Ἀλώσεως περιέχει μεγαλειότερον καὶ ἀνώτερον εἶδος, τὸ ὕψος τῆς μεγίστης αὐτοθυσίας τοῦ βασιλικοῦ προμάχου τῆς Βασιλίδος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαχομένων, τὴν ἀξίαν τῆς ἀνθοσμῆτου ἐκουσιότητος, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὲρ ὧν ἡ ἡρωϊκὴ ἄμυνα ὑψίστων ἀξιών: τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας καὶ τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος. Διὰ τοῦτον ἀκριβῶς τὸν λόγον τὸ ὄνομα Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου δι' ὅλης τῆς μετέπειτα ἱστορίας, ἰδίως ἐν τῆ ἑλληνικῇ συνειδήσει, ἀπέβη θρόλος μοναδικός, πολυσήμαντος μῦθος καὶ τόνωσις καὶ ἐλπίς, κίνητρον καὶ θάρρους πηγὴ, διατορώτατον Ὁχι, ὑμνηθὲν καὶ δοξολογηθὲν ἐν τῆ ἱστορίᾳ τοῦ πνεύματος, γόνιμον τῶν ἐν τοῖς ἔπειτα Ὁχι τῶν ἀδουλῶτων φιλελευθέρων ψυχῶν. Τὸ ὄνομα τοῦ Κωνσταντίνου ὑψώθη εἰς θεσμὸν πιερούντα καὶ θαρρύνοντα εἰς ζῶν καὶ ἀκμήν, εἰς δύναμιν διασπῶσαν ἀλύσεις δεσμευτικὰς τῆς ἐλευθερίας, εἰς αἴτημα εὐφυχίας, εἰς φάρον πρῶτον εὐνοῦντα πρὸς εὐλίμενον μέλλον, εἰς Μεγάλην Ἰδέαν ὑψίστης δυναμικότητος ἐκφραγείσης εἰς νέας δημιουργίας μεταβαλοῦσας τὴν ἐν τῆ Ἀλώσει ὑλικὴν ἦταν εἰς θρίαμβον πνευματικὸν ἀπροσμετρήτου ἀξίας ἐγγιγαντώθη εἰς σταυρὸν βεβαίαν ἀνάστασιν προ-οικονομῶμενον.

Ὅθεν εὐνόητον, ὅτι ἡ Ἀλωσίς ἐκείνη κατέσχε

τὴν πρώτην θέσιν ἐν τῆ ἑλληνικῇ μνήμῃ. Καὶ ἔφαλεν ἐπικαίρως ὁ ἐπὶ τῆ πεντακοσιετηρίδι τῆς συναγεαγμῶς τῆς μνήμης τῶν ἑλληνίδων ψυχῶν «ἐν τῷ μνησθῆναι» αὐτῆς: «ἐὰν ἐπιλάθωμαι σου..., ἐπιλησθῆναι ἢ δεξιὰ μου· κολληθῆναι ἢ γλῶσσά μου τῷ λάργγί μου, ἐὰν μὴ σου μνησθῶ...».

Δημήτριος Κουϊμουτσόπουλος (+).

Τῆ 16ῃ λήξαντος μηνὸς ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ἐν Θεσσαλονικῇ ὁ Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονικῆς Δημήτριος Κουϊμουτσόπουλος, ἐκκηδέθη δὲ τὸ σκήνος αὐτοῦ τελεταρχοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονικῆς κ. Παντελεήμονος. Τῆ ἐπιούσῃ ὁ νεκρὸς αὐτοῦ ἀνακομισθεὶς εἰς Ἀθήνας ἐτάφη ἐν τῷ Ἀ' Νεκροταφείῳ, ἔνθα ἐπὶ τοῦ τάφου του ἐψάλη τρισάγιον ὑπὸ τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Εὐρίπου κ. Ἀλεξίου ἐν μέσῳ πανεπιστημιακῶν θεολόγων καθηγητῶν ἀμφοτέρων τῶν Πανεπιστημίων, πολλῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ ἄλλων τιμῶντων τὸν ἄνδρα. Ὁ μεταστάς ἐπὶ ἔτη μακρὰ εὐδοκιμώτατα διδάξας τὰ θρησκευτικὰ μαθήματα ἐν τῆ μέσῃ ἐκπαιδεύσει καὶ τῆ Ριζαρείῳ Ἐκκλησιαστικῆ Σχολῇ, ἅμα δὲ τῆ ἐνάρξει τῆς λειτουργίας τῆς Θεολογ. Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονικῆς διορισθεὶς καθηγητῆς τῆς ἑδρας τῆς Ἱεραποστολικῆς καὶ Ἐξομολογητικῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ 1945 ἐκλεγείης τακτικῶς καθηγητῆς τῆς ἑδρας τῆς Δογματικῆς καὶ τῆς Συμβολικῆς Θεολογίας, διεκρίθη διὰ τὴν διδασκαλικὴν του ἱκανότητα, τὸν ἐκκλησιαστικὸν ζῆλον, τὴν συγγραφικὴν δραστηριότητα καὶ τὸ ἐξαιρετικὸν ἦθος, διὸ καὶ ὑπὸ πάντων ἐτιμᾶτο καὶ ἠγαπᾶτο διὰ τὰς ἐξόχους αὐτοῦ ἀρετάς.

Κύριος ὁ Θεὸς τάξαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν δικαίων σκηναῖς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῆ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 15 παρελθόντος μηνός, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου π. ἔτους Γράμμα τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν μελέτην τῶν ζητημάτων, περὶ τὰ ὁποῖα θὰ ἀσχοληθῆ μέλλουσα Προσύνοδος Ἀντιπροσώπων τῶν τμημάτων τῆς καθόλου Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως καταρτίσῃ Ἐπιτροπὴν μελέτης τῶν, ὡς εἴρηται, ζητημάτων. Ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴ ἀπετελέσθη ἐκ τῶν Σεβασμ. Μητροπολιτῶν Φιλίππων κ. Χρυσόστομου, Σάμου κ. Εἰρηναίου, Σερρών κ. Κωνσταντίνου, Μαντινείας κ. Γερμανοῦ καὶ Ζακύνθου κ. Χρυσόστομου καὶ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, κ.κ. Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου, Παναγιώτου Μπρατσιώτου, Παναγιώτου Τρεμπέλα καὶ Ἰωάννου Καρμίρη. Ἡ Ἐπιτροπὴ, προσλαβοῦσα ὡς Γραμματεῖα τὸν Ἀρχιγραμματεῖα τῆς Ἱ. Συνόδου Παν. Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Χρυσόστομον Θέμελην, συνεδρίασε διὰ πρώτην φοράν τῆ 27ῃ Μαΐου. Ἐνεκα τῆς σπουδαιότητος τῶν ζητημάτων, περὶ ἃ ἀσχολεῖται ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, τηροῦνται λεπτομερῆ πρακτικὰ τῶν συζητήσεων αὐτῆς.

—Τῆς ἐν Ἀθήναις Χριστιανικῆς Ἐταιρίας ἐκφρα-

σάσης τῆ Ἱερᾷ Συνόδῳ τὴν γνώμην περὶ διακοπῆς τῆς ἀπὸ ραδιοφώνου μεταδόσεως τῆς θείας λειτουργίας εἰς ὠρισμένον λειτουργικὸν σημεῖον, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπήντησεν, ὅτι τὸ ζήτημα, ἕνεκα τῶν ἐκφραζομένων ἐπ' αὐτοῦ διαφόρων γνώμων παρ' ἀρμόδιων καὶ μὴ, θὰ ἀπασχολήσῃ τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας, ἀποφανθησομένην ἀναλόγως.

— Ἡ Ἱερά Σύνοδος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1058 (718) καὶ ἀπὸ 16.5.953 Ἐγκυκλίου αὐτῆς ἀνεκοίνωσε τοῖς Σεβ. Ἱεράρχαις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὰ ἀκόλουθα:

»Ὡς τυγχάνει ὑμῖν γνωστόν, κατὰ τὴν προσεχῆ 29ην Μαΐου τρέχοντος ἔτους, συμπληροῦνται πεντακόσια ἔτη ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων.

»Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου ταύτης, ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 15ης τρέχοντος μηνός, νὰ παρακαλέσῃ ὑμᾶς, ὅπως κατὰ τὴν 29ην Μαΐου ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ τῆς Ἐδρας τῆς Ἐπαρχίας ὑμῶν τελεσθῆ ἀρχιερατικὴν Ἱεράν Λειτουργίαν καὶ μετ' αὐτὴν Μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τοῦ τε μακαριστοῦ Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου καὶ τῶν λοιπῶν χριστιανῶν μαχητῶν, τῶν πεσόντων κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀλώσεως τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων.

»Ἐπὶ τούτοις παρακαλεῖσθε, ὅπως ἐπισημῶς καλέσητε, εἰς τὴν θείαν Λειτουργίαν καὶ εἰς τὸ Μνημόσυνον, ἀπάσας τὰς ἐν τῇ πόλει τῆς Ἐδρας ὑμῶν ἔδρουσας Πολιτικὰς καὶ Στρατιωτικὰς Ἀρχάς, ἀντιπροσωπείας τῶν Σχολείων, τῶν Ἰδρυμάτων, τῶν Ἐπιστημονικῶν Σωματείων καὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὄργανώσεων.

»Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Μνημοσύνου, ἐπὶ δεκαπέντε λεπτά τῆς ὥρας θὰ σημαίνωσι πενθίμως οἱ κώδωνες τῶν ἱ. ναῶν τῆς Μητροπολιτικῆς ὑμῶν Ἐδρας.

»Τὸ Μνημόσυνον θὰ τελεσθῆ συνωδᾶ τῷ συναφθέντι τῇ ἐγκυκλίῳ τύπῳ».

— Ἐπὶ τῇ 500ετῇ ἐπετείῳ τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως (29 Μαΐου 1943—1953) ἐξ ἀποφάσεως τῆς Ἱ. Συνόδου ἐτελέσθη ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῶ, τελευταρχοῦντος τοῦ Μακαριστατοῦ Ἀρχιεπισκόπου, συνοδικῆ ἱερουργία, ἐπὶ μνημοσύνῳ τῶν τελευταίων προμάχων τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων Κωνσταντίνου τοῦ Βασιλέως καὶ Αὐτοκράτορος τοῦ Παλαιολόγου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Κατὰ τὸ μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν τελεσθῆν κατασκευτικώτατον μνημόσυνον, ἡ διάταξις τοῦ ὁποῦ ἐκτίθεται ἐν τῇ α' σελίδι τοῦ παρόντος φύλλου, παρέστησαν ἐν τῷ καταμέστῳ εὐσεβοῦς ἐκκλησιάσματος ναῶ ἐκπρόσωπος τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ὁ ὑπουργὸς Ἐρησκειμάτων καὶ Παιδείας κ. Καλλίας ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Μακρόπουλος, καθηγητὰ τῶν ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτηρίων καὶ τῆς Μέσης Παιδείας, αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως, ἀνώτατοι δικαστικοὶ καὶ δικητικοὶ ὑπάλληλοι, ἅπασαι ὁ ἐφημεριακὸς κλῆρος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἀντιπροσωπείαι τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν καὶ τῶν θυμάτων πολέμου, φοιτητὰ καὶ πληθὸς κόσμου. Τὴν πλατεῖαν τοῦ ναοῦ ἐπλήρουν ἐν παρατάξει μονάδες τοῦ στρατοῦ, ἀντιπροσωπείαι μαθητῶν καὶ μαθητριῶν μετὰ τῶν σημαιῶν τῶν σχολείων τῶν καὶ ἀντιπροσωπείαι ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μετὰ τῶν σημαιῶν καὶ τῶν λαβάρων τῶν.

— Συνοδικῆ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβασμ. Μητροπολιτῶν Σερρών κ. Κωνσταντίνου καὶ Ἀττικῆς κ. Ἰακώβου ἐπισκεφθεῖσα τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐρησκειμάτων, ἐξέθηκε τὰς ἀπόψεις τῆς Ἐκκλησίας περὶ τῆς ἐν κοσμίᾳ καὶ σεμνῇ γυμναστικῇ περιβολῇ ἐμφανίσεως τῶν μαθητριῶν κατὰ τὰς γυμναστικὰς ἐπιδείξεις.

— Συνοδικῆ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβασμ. Μητροπολιτῶν Κορινθίας κ. Προκοπίου καὶ Ζακύνθου κ. Χρυσόστομου θὰ μελετήσῃ, ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου,

τὰς αἰτήσεις παλαιομερολογιτῶν «κληρικῶν», παρακαλούντων ὅπως γίνωσι δεκτοὶ εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας, ἀποκαθιστάμενοι καθ' ἓν τρόπον καὶ οἱ μετανοήσαντες Ἀρχιερεῖς.

— Λήγοντος τοῦ παρελθόντος μηνός ἡ Ἱερά Σύνοδος διεμαρτυρήθη δι' ἐγγράφου αὐτῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας (Διευθύνσις Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας) διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ τραχήλου τῶν δι' ἀντιλυσσικοῦ ἐμβολίου ἐμβολιαζομένων κυνῶν ἐξάρτησιν μετ' αὐτοῦ, φέροντος τὸ σῆμα τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Βασίλ. Βέλλας, ἀνταποκρινόμενος εἰς κοινὴν πρόσκλησιν τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Καστορίας κ. Νικήφορου, Σεβρίων καὶ Κοζάνης κ. Κωνσταντίνου, Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἰακώβου καὶ Γρεβενῶν κ. Φιλίππου, ἀνεχώρησεν, ὡς ἀνεγράφη καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ, τῇ 15ῃ λήξαντος μηνός ἀεροπορικῶς εἰς Θεσσαλονίκην μετὰ τῶν παρὰ τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ Διευθυντῶν ἐπὶ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ἐπὶ τῆς Ἱ. Ἐξομολογήσεως καὶ ἐπὶ τῆς Ἐρησκείας. Διαφωτίσεως καὶ τοῦ Τύπου καὶ ἐκείθεν μετέβησαν ἅπαντες εἰς Σιάτισταν, ἔνθα παρέστησαν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἰακώβου τελεσθεῖσαν τῇ 17ῃ θεμελιῶν τοῦ νέου κτιρίου τοῦ αὐτοῦ Τοπικοῦ Παραρτήματος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἀκολούθως μετέβησαν εἰς Κοζάνην, Γρεβενὰ καὶ Καστορίαν, γινόμενοι πανταχοῦ δεκτοὶ μετ' ἀγάπης καὶ ἐνθουσιασμοῦ ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν, τῶν μελῶν τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ κόσμου, τῆς σπουδαζούσης νεότητος καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, ἐκεῖθεν δ' ἐπανεκάμψαν τῇ 23ῃ εἰς Ἀθήνας, μετὰ βραχείαν ἐπίσκεψιν εἰς Ἐδεσσαν καὶ Θεσσαλονίκην, ἔνθα ἐγένοντο δεκτοὶ μετ' ἐνδειξίμων ἀγάπης καὶ τιμῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἱεραρχῶν. Ὁ Διευθυντὴς Ἐρησκ. Διαφωτίσεως καὶ Τύπου παραμείνας ἐν Καστορίᾳ διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ἐκεῖθεν μεταβάς καὶ αὐθις εἰς Σιάτισταν, ἐπανεκάμψε, μετὰ βραχείαν εἰς Λάρισαν ἐπίσκεψιν, τῇ 27ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Κατὰ τὴν περιοδεῖαν ταύτην, ὡς περαιτέρω τοῦ παρόντος φύλλου λεπτομερέστερον σημειοῦται, οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἤλθον εἰς ἐπικοινωνίαν πρὸς τὸν Ἐφημεριακὸν Κλῆρον τῶν προειρημένων Ἐπαρχιῶν, ἐν εἰδικαῖς Συνάξεσιν ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τῶν οἰκείων Μητροπολιτῶν συγκαληθείσας, καὶ ὠμίλησαν πρὸς τὴν σπουδάζουσαν νεότητα τῶν μερῶν ἐκείνων καὶ πρὸς τὸν εὐσεβῆ λαόν, πανταχοῦ τυχόντες ἐξαιρετικῶς ἰδιαζούσης προσοχῆς, ἔσχον δὲ τὴν εὐκαιρίαν νὰ μελετήσουν ἐπὶ τόπου τὰς ἐκασταχοῦ πνευματικὰς ἀνάγκας καὶ νὰ ἐνημερωθῶσιν ἀπὸ μέρους τῶν τε Σεβ. Ἱεραρχῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἐνδιαφερομένων τοπικῶν παραγόντων περὶ τῶν διὰ τὴν θεραπείαν αὐτῶν ἐπιτοπίως κρινομένων ὡς ἀναγκαίων μέσων.

Εἰδικῶν φυλλάδιον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ἀνασυγκρότησις», ἐπὶ τούτῳ ἐκδοθέν, διενεμήθη ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπισκέψεως ταύτης εἰς τὸν ἡρωϊκὸν λαόν τῶν Ἀκριτικῶν τούτων ἐπαρχιῶν.

Τὴν Κυριακὴν 24ην Μαΐου, μετὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν, ὁ Διευθυντὴς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Βαρνάβας Τζωρτζάτος παρηκολούθησεν ὥρασαν ἑορτὴν, ὀργανωθεῖσαν ἐν τῷ Ἱ. Ναῶ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καισαριανῆς, ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς περιφερείας, καὶ ὠμίλησε καταλλήλως πρὸς τοὺς πολυπληθεῖς μαθητὰς καὶ τὸν λαόν. Εἰς τὴν ἑορτὴν παρευρέθη καὶ ὁ Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ἄθαν. Χαστούπης, ὅστις ἐπίσης εἰς σύντομον λόγον ἐξέφρασε τὴν ἰδιαίτεραν ἱκανοποίησιν αὐτοῦ.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας, ὁ αὐτὸς παρέστη εἰς ἑτέραν λαμπρὰν ἑορταστικὴν συγκέντρωσιν, ἐπὶ

τῇ λήξει τῶν Κατηχητικῶν μαθημάτων ἐν τῷ ἱ. ναῶ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κυνοσάργους, καθ' ἣν ὡσαύτως ὠμίλησε καταλλήλως.

Τὴν 30ὴν Μαΐου ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία ἐδεξιώθη ἐν τοῖς Γραφείοις αὐτῆς τὸν παρεπιδημοῦντα ἐνταῦθα Σεβ. Μητροπολίτην Βηρυττοῦ κ. Ἡλίαν, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ πολλῶν καθηγητῶν τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης. Ἡ Α. Σ. μετὰ ζῶηρου ἐνδιαφέροντος ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τῆς ὄλης κινήσεως τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, περιελθὼν δὲ τὸ Οἰκοτροφεῖον καὶ τὸ Τυπογραφεῖον αὐτῆς, ἐξέφρασε τὴν ἄκραν αὐτοῦ ἱκανοποίησιν διὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἐπιτελεσθὲν ἔργον, ἐπιδαφιεύσας ἐπ' αὐτὸ εὐχὰς καὶ εὐλογίας. Ἐν τέλει ἀπερχόμενος, ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Γεν. Διευθυντὴν ποσὴν 100 δολλαριῶν ὡς προσωπικὴν αὐτοῦ εὐλογίαν πρὸς τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία ἐδεξιώθη τοὺς ἐκδρομεῖς φοιτητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μετὰ τῶν συνοδευόντων αὐτοὺς καθηγητῶν. Εἰς ὀμιλίαν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ Καθηγητοῦ κ. Β. Βέλλα περὶ τῶν σκοπῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ἐπιτελεσθέντος παρ' αὐτῆς ἔργου, ἀπήντησεν ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανμίου Θεσσαλονίκης κ. Βασ. Ἐξαρχος, διαδηλώσας τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐκδρομῶν δι' ὅτι βλέπουν καὶ πληροφοροῦνται συντελούμενον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἀκολουθῶς οἱ φοιτηταὶ ἐπισκέφθησαν τὸ Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον καὶ τὰς τυπογραφικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, κατὰ δὲ τὴν ἀναχώρησίν των ἐδόθησαν αὐτοῖς μικρὰ ἀναμνηστικά.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Διονύσιος ἀγγέγειλε τηλεγραφικῶς τὴν ὑπ' αὐτοῦ τῇ 17—23 ἄνηγος μηνὸς πραγματοποιηθεῖσαν ἐπιτυχῆ ὀργάνωσιν «Ἑβδομάδος Κηρυγμάτων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας», εὐχαριστῶν διὰ τὴν αὐτόθι παρουσίαν ἀπεσταλμένου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ διὰ τὴν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο συμβολὴν αὐτοῦ.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τελέσας ἐν τῷ Καθεδρικῷ ναῶ τὴν θείαν λειτουργίαν, κατὰ τὸν μετ' αὐτὴν Ἑσπερινὸν ἀνέγνω τὰς εὐχὰς τῆς γονυκλισίας, τῇ δ' ἑσπέρᾳ ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν ἐν τῷ ἱ. Ναῶ τῆς Ἁγίας Τριάδος τοῦ συνοικισμοῦ Βύρωνος.

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῇ 19 λήξαντος Μαΐου παρηκολούθησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Παρνασοῦ διάλεξιν τοῦ κ. Θ. Σπεράντζα, ὀμιλήσαντος περὶ τοῦ Νικολάου Χρυσογέλου, διδασκάλου τοῦ Γένους καὶ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἀπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγόν.

Τῇ Πέμπτῃ (28 Μαΐου) ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Θεοφ. Ρωγῶν κ. Διονυσίου, παρέστη ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ κατὰ τὴν δημοσίαν αὐτῆς συνεδρίαν, καθ' ἣν ἐπὶ τῇ 500ετηρίδι τῆς Ἀλώσεως τῆς Βασιλευούσης ὠμίλησεν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας κ. Σωκράτης Κουγέας περὶ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου καὶ δύο αὐτοῦ χρυσοβούλων, καὶ οἱ Ἀκαδημαϊκοὶ κ. κ. Κωνστ. Ἀμαντος περὶ Λουκά τοῦ Νοταρᾶ καὶ τοῦ Πατριάρχου ΚΠόλεως Γενναδίου, Γεώργιος Σωτηρίου περὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Βυζαντινῆς τέχνης ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Παλαιολόγων καὶ τῆς ὑστάτης αὐτῆς φάσεως ἐν Μυστρᾷ καὶ Φαίδων Κουκουλῆς περὶ ἀλώσεως βυζαντινῆς πόλεως.

Τῷ παρελθόντι Σαββάτῳ (30) ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τῶν Καθηγητῶν, τῶν φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐλθόντων ἐνταῦθα

μετὰ τοῦ Κοσμητοροῦ αὐτῆς πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀρχαιοτήτων.

Ἐντολῇ τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὁ Θεοφ. Εὐρίπου κ. Ἀλέξιος προέστη τριανγίου κατὰ τὴν ταφὴν (17) τοῦ καθηγητοῦ καὶ κοσμητοροῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Δημ. Κουϊμουτσοπούλου ἐν τῷ Ἀ. Νεκροταφείῳ Ἀθηνῶν.

Ἐκπροσωπῶν τὴν Α. Μακαριότητα ὁ Θεοφ. Εὐρίπου παρέστη εἰς τὴν αἰθουσαν «Κνωσός» κατὰ τὸν ἑορτασμόν (20) τῆς ἐπετείου τῆς μάχης τῆς Κρήτης ὑπὸ τῶν ἐν Ἀθήναις Κρητῶν.

Ἐπὶ τῇ ἀποπερατῶσει τῆς ἀνακαινίσεως χιλίων ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ πολέμου καταστραφέντων ναῶν μας, σήμερον μετὰ μεσημβρίαν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Παρνασοῦ θὰ γίνῃ συμβολικὴ τελετὴ τῆς παραδόσεως τῶν ναῶν τούτων ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ ἔθνος. Κατ' αὐτὴν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ ἔθνους, εἰς ἀνάμνησιν τῆς εὐλαβοῦς ταύτης ἀφιερώσεως, θὰ παραλάβῃ ἐκ χειρὸς τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας ἀργυροῦν καλλιτεχνικὸν ὁμοίωμα ἐνὸς ἐκ τῶν βυζαντινῶν μας ναῶν.

Ἡ κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην γενησομένη ὀμιλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας».

Κατὰ τὸ παρελθόν 15ῆήμερον ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τοὺς ὑπουργοὺς Γεωργίας κ. Ἀποστολίδην καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας κ. Λαμπρινίδην τὸν ὑφυπουργὸν Ἐμπορίου κ. Παπαληγοῦραν τοὺς Δημάρχους Ἀθηναίων κ. Νικολόπουλον καὶ Πειραιῶς κ. Ἀνδριανόπουλον τοὺς βουλευτὰς κ. κ. Εὐαγγελᾶτον καὶ Παπαμαστοράκη τὸν κ. Καλλιγᾶν τῆς Ἀμερικανικῆς Προσβείας τὸν ὑπατον Πρόεδρον τῆς ΑΧΕΠΑ κ. Μπέλλ' τὸν ταξίαρχον κ. Μακρυγιάννη τὸν πρόεδρον τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν κ. Κωνσταντίνου τὸν πρόεδρον τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου κ. Τερμεντζῆν τὸν Γραμματέα τῆς ΓΣΕΕ κ. Κυριακόπουλον τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων κ. Ἐβερτ' τὸν πρ. ὑπουργὸν κ. Σ. Νικολαΐδην τὸν γλύπτην κ. Φαληρέαν τὸν πρόεδρον τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Βελγικοῦ Κογκοῦ κ. Οἰκονόμου κ. ἄ.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

Ἱ. Μητρόπολις Γρεβενῶν

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰς Γρεβενὰ ἀφίξεως τῶν κατ' αὐτὰς, προσκλήσει τῶν οἰκείων Σεβ. Ἱεραρχῶν, ἐπισημοφθέντων τὰς ἔδρας τῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῆς Δυτ. Μακεδονίας Γεν. Διευθυντοῦ καὶ ἄλλων ἐπιτελῶν τῆς Ἀποστ. Διακονίας, συνεκλήθησαν αὐτόσε τῇ 20ῇ λήξαντος μηνὸς ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Φιλίππου οἱ Ἐφημέριοι τῆς Ἐπαρχίας, χάριν τῶν ὁποίων ἐτελέσθη ὑποδειγματικῶς ἡ θ. Λειτουργία ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἀποστολ. Διακονίας Πανοσολ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Τιμοθέου Χαλόφτη, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου παρακολουθήσαντος ἐν τῷ ἱερῷ Βήματι. Μετὰ τὴν θ. λειτουργίαν ὠμίλησαν πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας Κληρικούς, μετὰ εἰσήγησιν τῆς Α. Σ., ὁ τε Γεν. Διευθυντὴς τῆς Ἀποστ. Διακονίας Καθηγητῆς κ. Βασ. Βέλλας καὶ οἱ παρ' αὐτῇ Διευθυνταὶ τῶν Κατηχητ. Σχολείων, τῆς Ἱ. Ἐξομολογήσεως καὶ τῆς Ὁρησκ. Διαφωτίσεως καὶ Τύπου.

Ἀθήμερον τὸ ἑσπέρας, τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐδεξιώθη τὸ Γυμνάσιον Γρεβενῶν, πρὸς τοὺς μαθητὰς τοῦ ὁποίου ὠμίλησαν ὁ τε Γεν. Διευθυντὴς Καθηγητῆς κ. Βασ. Βέλλας καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Κατηχητ. Σχολείων Διευθυντὴς Πανοσολ. Ἀρχιμ. κ. Βαρνάβας Τζωρτζᾶτος, ἀκολούθως δὲ μετέβησαν ἅπαντες μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου εἰς Βατόλακκον, ἐνθα ἐτελέσθη ὁ ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, καὶ ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον ὁ Αἰδεσιμ. Πρωτοπρ. κ. Ἐμμ. Μυτιληναῖος.

— Τῇ ἐπομένῃ (21η) ἐτελέσθη ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ ἡ θ. Λειτουργία ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Φιλίππου συμπαραστατουμένου καὶ ὑπὸ τῶν Πανοσ. Ἀρχιμανδριτῶν κ. κ. Τιμοθέου Χαλόφτη καὶ Βαρνάβα Τζωρτζάτου, ὧν ὁ πρῶτος ἐκήρυξε καὶ τὸν θεῖον λόγον.

— Κατὰ τὸ λήξαν κατηχητικὸν ἔτος ἐλειτούργησαν καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπαρχίαν Γρεβενῶν 71 ἐν ὄλῳ Κατηχητικὰ Σχολεῖα, εἰς ἃ ἐφοίτησαν 3872 μαθηταὶ ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Ἐκ τούτων ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Ἐπαρχίας ἐλειτούργησαν: Ἀνώτερα, ἀνά ἐν ἀρρένων καὶ θηλέων. Μέσα, δύο ἀρρένων καὶ ἐν θηλέων. Κατώτερα, τρία ἀρρένων, δύο θηλέων, ἐν μικτῶν καὶ ἐν ἐργαζομένων θηλέων. Πάντα τὰ λοιπὰ ἐλειτούργησαν εἰς τὰς ἄλλας Κοινότητας τῆς Ἐπαρχίας, ἐκ τούτων δὲ 55 ἐλειτούργησαν ὡς μικτὰ, δύο χάριν τῶν ἐργαζομένων ἀρρένων καὶ ἕτερα δύο χάριν τῶν ἐργαζομένων θηλέων.

Ἱ. Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Καρδίτσας:

Μετὰ πάσης σεμνοπρεπείας καὶ θρησκευτικῆς εὐλαβείας ἐτελέσθη τῇ 17ῃ λήξαντος μηνός ἐν τῷ ἱ. μητροπολιτικῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Κωνσταντίνου ἡ ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς πόλεως τελετή, χοροστατούντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Κυρίλλου. Κατ' αὐτὴν παρέστησαν ὁ Νομάρχης κ. Γρ. Σακκάς, οἱ Γυμνασιάρχαι, οἱ Ἐπιθεωρηταὶ τῶν Δημοτικῶν Σχολείων καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρχαὶ τῆς πόλεως, ὡς καὶ οἱ διερχόμενοι κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐκ τῆς πόλεως μας Σεβ. Μητροπολίται Τρίκκης κ. Δωρόθεος, Ἄρτης κ. Σεραφεῖμ καὶ Πρεβέζης κ. Στυλιανός, παρακολουθῶντων τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν μαθητῶν καὶ πλήθους εὐσεβῶν ἄλλων χριστιανῶν. Μετὰ τὴν ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων εὐχαριστήριον δέσπιν, ὠμίλησεν ὁ καθηγητὴς τῶν θρησκευτικῶν κ. Χρ. Κοτρώτσιος, ἀκολουθῶν δὲ ἐψάλησαν ὑπὸ μικτῆς μαθητικῆς χορωδίας τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ἐκκλησιαστικὰ ἄσματα καὶ ἀπηγγέλθησαν διάφορα ποιήματα ὑπὸ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. Ἐν τέλει ὠμίλησε διὰ μακρῶν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Κύριλλος, ἀναπτύξας τὰ κατὰ τὴν ἐν τῇ πόλει καὶ τῇ περιφερείᾳ λειτουργίαν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ ἐξάρας τὴν σπουδαιότητα τούτων διὰ τὸν πνευματικὸν κατάρτισμόν, ὃν λαμβάνουν οἱ παρακολουθοῦντες αὐτὰ μαθηταί. Ἐν συνεχείᾳ ὠμίλησαν δι' ὀλίγων οἱ Σεβ. Μητροπολίται Τρίκκης κ. Δωρόθεος καὶ Ἄρτης κ. Σεραφεῖμ. Μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν μαθητῶν ψαλλεῖσαν φήμην τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, διενεμήθησαν τὰ ἐνθύμια καὶ ἐδωρήθησαν εἰκόνας καὶ βιβλία πρὸς πάντας τοὺς μαθητάς.

Ἱ. Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν κινήσεων τῶν χιλιαστῶν ἐν τῇ κοινότητι Ἀσβεστοχωρίου Θεσσαλονίκης, ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων ἀπέλυσε πρὸς τὸν εὐσεβῆ αὐτῆς λαὸν ἐγκύκλιον, δι' ἧς, κατονομάζων τοὺς παραπλανηθέντας χιλιαστὰς καὶ χαρακτηρίζων τὴν αἵρεσιν τοῦ χιλιασμοῦ ὡς ἀντίχριστον, ἀρνούμενην τὴν Ἁγίαν Τριάδα, τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, τὴν Ἱ. Παράδοσιν καὶ τὸν ἱ. Κλήρον, πατρικῶς προτρέπεται νὰ φυλάσσονται οἱ χριστιανοὶ ἀπὸ τὰς παγίδας τῶν χιλιαστῶν, νὰ παραμένουν ἔδραϊοι εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν καὶ νὰ ἀποφεύγουν πᾶσαν μετ' αὐτῶν σχέσιν καὶ συναναστροφὴν.

Ἱ. Μητρόπολις Θήρας

Τὴν 23ην Ἀπριλίου π.μ., ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἄγοντος τὰ ὄνομαστήρια αὐτοῦ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Γεωργίου, ἐτελέσθη ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Θήρας πανηγυρικὴ Λειτουργία ἱεραουργούσης τῆς Α.Σ. Κατ' αὐτὴν παρέστησαν ὁ ἱερός κλη-

ρος τῆς νήσου, πᾶσαι αἱ τοπικαὶ Ἀρχαί, οἱ Πρόεδροι τῶν Κοινοτήτων, οἱ Πρόσκοποι, οἱ Μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου καὶ τῶν Δημ. Σχολείων Φηρῶν μετὰ τῶν Καθηγητῶν καὶ Δικασκάλων τῶν καὶ πλήθος λαοῦ. Μετὰ τὴν θεῖαν Λειτουργίαν ἐτελέσθη ἐν τῷ αὐτῷ Ἱ. Ναῷ Δοξολογία, ὑπὲρ τοῦ ἐορτάζοντος Μητροπολίτου, εἰς τὸ τέλος δὲ αὐτῆς προσεφώνησαν τὴν Α.Σ. ὁ Αἰδεσ. Οἰκονόμος Κωνσταντῖος Παπαντωνίου καὶ ὁ ἰατρός κ. Ἀσιμῆς. Ὁλόκληρον τὸ ἐκκλησιαστικὸν συνέδριον ἀκολούθως τὴν Α.Σ. εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν οἶκον καὶ ὑπέβαλε τὰ συγχαρητήρια αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ τῶν Κατ. Σχολείων προσέφεραν τῇ Α.Σ. ὠραίας ἀνθοδέσμας. Πρὸς τιμὴν τοῦ ἐορτάζοντος Ἱεράρχου ἐσημαιοστολήθη ἐπὶ δύο ἡμέρας δλόκληρος ἡ πόλις, τὰ δὲ καταστήματα παρήμεναν κλειστὰ μέχρι τέλους τῆς Δοξολογίας.

— Ἡ Α.Σ. δι' Ἐγκυκλίου πρὸς τοὺς ἐφημερίους, ἐπέστησε τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἐν γένει ἐν τῷ Ναῷ, καὶ δὴ ἐν τῷ Ἱερῷ Βήματι, καθαριότητος καὶ εὐκοσμίας καὶ συνέστησε τὴν τακτικὴν ἀνελλιπῆ καὶ κανονικὴν τέλεσιν ἁπασῶν τῶν Ἱ. Ἀκολουθιῶν, τὴν ἀκριβῆ τήρησιν καὶ ὑπεύθυνον ἐν εἰδικῷ Ἀρχεῖ φύλαξιν τῶν ἐγγράφων τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Ναοῦ καὶ τῶν Ληξιαρχ. Βιβλίων, τὴν ἐπικόλλησιν τοῦ ἀναλόγου κληρικοσήμεου ἐν τῷ Πρωτοκόλλῳ τοῦ ΤΑΚΕ, τὴν τακτικὴν ἐξόφλησιν τῶν κατὰ νόμον ποσοστῶν, τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν βιβλίων περιουσίας τοῦ Ναοῦ, τὴν ἔγκαιρον ὑποβολὴν Προϋπολογισμῶν καὶ Ἀπολογισμῶν τῶν Ναῶν, τὸν κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τὸν Ἐκκλησ. Νόμον διορισμῶν ἱεροψαλτῶν καὶ ὑπέδειξε τὰς ουνεπείας τῆς τυχόν ἀποκρύψεως τοῦ ἀκριβοῦς ἀριθμοῦ τῶν ἀκαθαριστῶν ἐσόδων τῶν Ναῶν.

Ἱ. Μητρόπολις Καστορίας

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰς Καστορίαν ἐπισκέψεως τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας μετ' ἄλλων στελεχῶν αὐτῆς, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Νικηφόρος συνεκάλεσεν αὐτόθι τῇ 22ᾳ λήξαντος μηνός ἅπαντας τοὺς Ἐφημερίους τῆς Ἐπαρχίας, οἵτινες παρηκολούθησαν ὑποδειγματικῶς τὴν Λειτουργίαν, τελεσθεῖσαν ἐν τῷ μητροπολ. ναῷ ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἀποστολ. Διακονίας Πανοσιολ. Ἀρχιμανδριτοῦ κ. Τιμοθέου Χαλόφτη, καθ' ἣν ἐχοροστάτησε μὲν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, ἐκήρυξε δὲ τὸν θεῖον λόγον, τῇ προτροπῇ τῆς Α.Σ., ὁ Αἰδεσιμ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναῖος.

Μετ' αὐτὴν ὠμίλησαν πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας Κληρικοὺς ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολ. Διακονίας Καθηγητῆς κ. Β. Βέλλας, ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδριτῆς κ. Βαρνάβας Τζωρτζάτος καὶ οἱ ἕτεροι δύο προειρημένοι Κληρικοί.

Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Βαρνάβας Τζωρτζάτος ὠμίλησεν ἀκολουθῶν καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς τοῦ Γυμνασίου Καστορίας.

Ὁ αἰδεσ. Πρωτ. κ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναῖος, παραμείνας ἐν Καστορίᾳ τῇ προτροπῇ τοῦ Σ. Μητροπολίτου καὶ τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς (24η), ἐκήρυξε τὸν θ. λόγον ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ Καστορίας καὶ ἐν τῷ αὐτόθι ἱ. ναῷ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου καὶ ἐχαιρέτισεν ἐκ μέρους τῆς Ἀποστ. Διακονίας τὸν εὐσεβῆ λαὸν τῆς πόλεως.

Τὸ πρῶτ' αὐτῆς προτεραίας, ὁ αὐτὸς ὠμίλησε κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς πρὸς τοὺς μαθητάς τοῦ ἐν Ἀργεῖ Ὀρεστικῷ Γυμνασίου.

Ἱ. Μητρόπολις Λαρίσης

Κατὰ πληροφωρίας ἐκ Λαρίσης, κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος ἐλειτούργησαν ἐν τῇ ἔδρᾳ μὲν τῆς Ἐπαρχίας 18 Κατηχητικὰ Σχολεῖα, ὧν δύο Μέσα καὶ δύο Ἀνώτερα, ἐν Τυρνάβῳ δὲ 6, ὧν ἀνά ἐν Μέσον καὶ Ἀνώτερον, καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς Κοινότησι 11 Κατώτερα· τὸ σύνολον τῶν μαθητῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἀνῆλθεν εἰς 4.000, ἐδίδαξαν δὲ τέσσαρες κλη-

ρικοί, 7 δημοδιδάσκαλοι, μία διδασκάλισσα, 4 κατηχήτριαι καὶ 8 κατηχηταί, ἅπαντες ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἐγκεκριμένου προγράμματος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἱ. Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Πληροφορούμεθα ἐκ Σπάρτης, ὅτι πρωτοβουλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Διονυσίου, ὠργανώθη ἐν παλλαϊκῷ συναγεμῶ αὐτόθι τῆ 17—24 λήξαντος μηνός «Ἐβδομάς Κηρυγμάτων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας», ἥς τὰς ἐκδηλώσεις αὐτοπροσώπως παρηκολούθησεν ἡ Α.Σ., διὰ θερμῆς ἐγκυκλίου καλέσασα εἰς ταύτην τὸ ἐν τῆ πόλει εὐσεβὲς αὐτῆς ποίμνιον.

Ἐπὶ τῆ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, πλὴν τοῦ ἐν τοῖς ἰ. ναοῖς θ. κηρύγματος, ἐγένοντο ὑπὸ ἀπεσταλμένου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας εἰδικαί ὀμιλῆσαι πρὸς τοὺς κατηχητάς καὶ τὰς κατηχητρίδας (τῆ 19ῃ) καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς καὶ τὰς μαθητρίδας τῶν Ἀνωτέρων καὶ τῶν Μέσων Κατηχητικῶν Σχολείων. συνεκροτήθη δὲ τῆ 21ῃ πανηγυρικῆ συγκέντρωσις ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ τοῦ Γυμνασίου Σπάρτης, καθ' ἣν ὀμίλησαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, οἱ Γυμνασιάρχαι ἀρρένων καὶ θηλέων, ὁ Διευθυντῆς τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς καὶ ἐκπρόσωποι τῆς σπουδαζούσης νεότητος ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

Ἱ. Μητρόπολις Σερβίων καὶ Κοζάνης

Κατὰ πληροφορίας ἐκ Κοζάνης, ἐπὶ τῆ λήξει τῆς κατηχητικῆς περιόδου τῆ Κυριακῆ 17 λήξαντος μηνός, ἐγένετο ἐν τῆ αἰθούσῃ τῶν «Χριστιαν. Ἐνώσεων Κοζάνης» ὠραία τελετή, παρουσία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Κωνσταντίνου, τῶν τῆ ἡμέρα ἐκεῖνη ἀφικόμενων Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστ. Διακονίας Καθηγητοῦ κ. Βασ. Βέλλα μετὰ τῶν παρ' αὐτῆ Διευθυντῶν Κατηχ. Σχολείων, Ἱερῶς Ἐξομολογήσεως καὶ Θρησκ. Διαφωτίσεως καὶ πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου. Κατὰ τὴν ἀνακοινωθείσαν ἐπὶ τῆ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐκθεσιν πεπραγμένων τοῦ λήξαντος σχολικοῦ ἔτους ἐλειτούργησαν ἐν ὅλῃ τῆ Ἐπαρχίᾳ 53 Κατηχητικά Σχολεῖα, ὧν 2 Ἀνώτερα, 6 Μέσα, 35 Κατώτερα καὶ 10 Ἐργαζομένων ἐφήβων, με σύνολον 6.000 μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. Εἰς ταῦτα ἐδίδαξαν 10 ἐφημέριοι, 4 θεολόγοι, ὧν οἱ δύο κληρικοί, 6 δημοδιδάσκαλοι καὶ 15 κατηχήτριαι. Παραλλήλως ἐλειτούργησαν ἐν Κοζάνῃ δύο Κατηχητικά Φροντιστήρια, ἧτοι ἐν διὰ τοὺς κατηχητάς καὶ ἐν διὰ τὰς κατηχητρίδας, ἐν οἷς ἐδίδαξαν αὐτοπροσώπως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Κωνσταντῖτος.

—Τῆ ἐπομένῃ, ἐπὶ τῆ εἰς Κοζάνην ἀφίξει τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τῶν προαναφερθέντων ἐπιτελῶν αὐτῆς ἐτελέσθη ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ ἀρχιερατικῆ θ. Λειτουργία, παρουσία τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς Ἐπαρχίας. Κατ' αὐτὴν ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Τιμόθεος Χαλόφτης, Διευθυντῆς τῆς Ἱ. Ἐξομολογήσεως παρὰ τῆ Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὃν παρουσίασε πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα διὰ λόγων θερμῶν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μετὰ τὴν θ. λειτουργίαν συνεκροτήθη ἐν τῆ αἰθούσῃ τῶν «Χριστιαν. Ἐνώσεων Κοζάνης» συγκέντρωσις τοῦ Ἱ. Κλήρου, καθ' ἣν, μετ' εἰσήγησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, παρουσιάσαντος τοὺς ξένους ἐπισκέπτας, ὀμίλησαν ὁ τε Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολ. Διακονίας καὶ οἱ λοιποὶ ἐπιτελεῖς αὐτῆς.

Ἀκολούθως ὁ Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολ. Διακονίας ἐπισκέφθη μετὰ τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου καὶ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Τιμοθέου Χαλόφτη τὸ Γυμνάσιον Θηλέων καὶ ὀμίλησε πρὸς τὰς μαθητρίδας αὐτοῦ. Πρὸς τοὺς μαθητάς τοῦ Γυμνασίου ἀρρένων ὀμίλησαν ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Βαρνάβας Τζωρτζάτος καὶ ὁ Αἰδεσ. Πρωτοπρ. κ. Ἐμμ. Μυτιληναῖος.

—Αὐθημερόν, τὸ ἑσπέρας, ἐν τῆ αἰθούσῃ τῶν «Χριστιαν. Ἐνώσεων Κοζάνης» ὀμίλησεν ἐνώπιον ἐκλεκτοῦ καὶ πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου ὁ Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολ. Διακονίας Καθηγητῆς κ. Βασ. Βέλλας ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἡ σύγκρουσις τῶν δύο κόσμων καὶ ἡ θέσις τῆς Ἐκκλησίας», παρισταμένων τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν μ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸν κ. Νομάρχην Κοζάνης.

—Πληροφορούμεθα ἐκ Κοζάνης, ὅτι, παραλλήλως πρὸς τὰ Κατηχητικά Σχολεῖα, λειτουργοῦσιν αὐτόθι καὶ αἱ ἐξῆς ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Κωνσταντίνου χριστιανικαὶ νεανικαὶ ὀργανώσεις: 1) Ἡ «Χριστιανικὴ Ἐνωσις Νέων» μὲ 100 μέλη, ἀποτελοῦντα δύο χωριστὰ τμήματα, τὸ τῶν ἀποφοίτων τοῦ Γυμνασίου καὶ τῶν ἐργαζομένων νέων Κοζάνης καὶ 2) ἡ «Χριστιαν. Ἐνωσις Νεανίδων», περιλαμβάνουσα τὸ τμήμα ἀποφοίτων Γυμνασίου μὲ 50 μέλη καὶ τῶν ἐργαζομένων νεανίδων μὲ 100 μέλη. Ἐπίσης λειτουργεῖ αὐτόθι καὶ ἰδιαιτέρα χριστιαν. γυναικεῖα ὀργανώσεις ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Χριστιανικὴ Ἐνωσις Κυριῶν», περιλαμβάνουσα 500 μέλη.

Ἄπασαι αἱ ὀργανώσεις αὗται, ὑπὸ τὴν κοινὴν ἐπωνυμίαν «Χριστιανικαὶ Ἐνώσεις Κοζάνης», συσχετίζονται ἐν εὐρυχώρῳ οἰκίματι, παραχωρηθέντι ὑπὸ τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ, καὶ διατηροῦσι τὸ αὐτόθι Βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Παρὰ τῆ «Χριστιαν. Ἐνώσει Νεανίδων» λειτουργοῦσιν ἐν Κοζάνῃ ἀνά δύο ὀμάδες μαθητριῶν τῶν Ἀνωτέρων καὶ τῶν Μέσων Κατηχητ. Σχολείων καὶ τοῦ τῶν Ἐργαζομένων, τέσσαρες ὀμάδες νεανίδων ἀποφοίτων τῶν Γυμνασίων καὶ τρεῖς ὀμάδες ἐργαζομένων νεανίδων.

Ἱ. Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Πληροφορούμεθα, ὅτι τῆ 17ῃ λήξαντος μηνός ἐγένετο ἐν Σιατίστῃ ἡ θεμελίωσις τοῦ αὐτόθι κτιρίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας μετὰ τὴν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ τελεσθεῖσαν πανηγυρικὴν λειτουργίαν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἰακώβου, συμπαραστατομένου καὶ ὑπὸ τῶν ἐκ τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἀποστ. Διακονίας Πανοσιολ. Ἀρχιμανδριτῶν κ.κ. Τιμοθέου Χαλόφτη καὶ Βαρνάβα Τζωρτζάτου.

Κατὰ τὴν θ. Λειτουργίαν τὸν θεῖον λόγον ἐκήρυξεν ὁ ἐκ τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Αἰδεσ. Πρωτοπρ. κ. Ἐμμαν. Γ. Μυτιληναῖος, μετὰ θερμῆν εἰσήγησιν τοῦ ἱεουργοῦντος Σεβ. Μητροπολίτου.

Εἰς τὴν τελετὴν τῆς θεμελίωσεως παρέστησαν αἱ ἀρχαὶ τὸν Νομοῦ καὶ τῆς πόλεως, μ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸν κ. Νομάρχην Κοζάνης, ὁ ἐπὶ τούτῳ προσκλήσει τῆς Α. Σ. αὐτόσε ἀφικόμενος Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Καθηγητῆς κ. Βασ. Βέλλας μετὰ τῶν ἐπὶ τῶν Κατηχητ. Σχολείων τῆς Ἱ. Ἐξομολογήσεως καὶ τῆς Θρησκ. Διαφωτίσεως καὶ Τύπου Διευθυντῶν αὐτῆς καὶ μέγα πλῆθος εὐσεβῶν κατοικῶν τῆς πόλεως Σιατίστης μετὰ τῶν μαθητῶν τῶν Σχολείων αὐτῆς.

Μετὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου τελεσθέντα ἀγιασμόν, ἡ Α.Σ. ἐκάλεσε τὸν Γεν. Διευθυντὴν τῆς Ἀποστολ. Διακονίας, τὸν Νομάρχην καὶ τὸν Δήμαρχον καὶ κατέθεσαν ὁμοῦ μετ' αὐτῆς τὸν θεμέλιον λίθον, ἀκολουθῶν δὲ ὀμίλησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς ἐκπολιτιστικῆς ἀξίας τοῦ θεμελιουμένου ἔργου, δηλώσας ὅτι ἐν τῷ νέῳ κτιρίῳ θὰ στεγασθῇ καὶ ἡ ἀπὸ μακροῦ ἀστεγος παραμένουσα «Μανούσειος Βιβλιοθήκη», δωρεὰ πρὸς τὸν Δήμον Σιατίστης τοῦ ἐκ τῶν πρώτων Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἀοιδίμου Μανούση. Μετὰ τὴν Α. Σ. ἀπηύθυνε θερμὸν χαιρετισμὸν πρὸς τὸν λαὸν τῆς Σιατίστης καὶ ἐξῆρε τὸ ὑπὸ τῆς Α.Σ. ὑπὲρ αὐτοῦ συντελούμενον ἔργον ὁ Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Καθηγητῆς κ. Β. Βέλλας, μεθ' ὃν ὁ κ. Νομάρχης

Κοζάνης συνεχάρη εκ μέρους τῆς Πολιτείας διὰ τὴν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀνασυγκροτήσεως τοῦ τόπου συμβολὴν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου καὶ διειτρόνωσε τὴν σημασίαν τῶν πνευματικῶν σκοπῶν, οὓς πρόκειται τὸ θεμελιούμενον νέον ἔργον νὰ ἐξυπηρετήσῃ.

Ἀκολούθως, μετέβησαν ἅπαντες εἰς τὸ ἱστορικὸν Τραπάντζειον Γυμνάσιον, ἔνθα ἐγένετο ἡ ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τοῦ παρόντος ἔτους ἑορτὴ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, καθ' ἣν, μετὰ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην, ὠμίλησε πρὸς τοὺς μαθητὰς ὁ παρὰ τῇ Ἀπ. Διακονίᾳ Διευθυντῆς τῶν Κατηχητ. Σχολείων Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Βαρνάβας Τζωρτζῆτος καὶ μετ' αὐτὸν ἐξῆρε τὸν θεσμὸν τῶν Κατηχητ. Σχολείων ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητῆς τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως κ. Φ. Κανιστράς.

Τὴν μεσημβρίαν παρετέθη ἐν τῷ μητροπολιτικῷ μεγάρῳ ὑπὸ τοῦ Σ. Μητροπολίτου ἐπίσημον γεῦμα.

—Ὀμιλίας ἐγένοντο καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς τῶν Γυμνασίων, ἐν Τσοτυλίῳ μὲν (τῇ 16ῃ) ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Β. Βέλλα καὶ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Βαρνάβα Τζωρτζῆτου, ἐν Σιατίστῃ δὲ (τῇ 18ῃ) ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Β. Βέλλα καὶ τοῦ Αἰδεσ. Πρωτοπρ. κ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναίου.

—Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐν Σιατίστῃ παρουσίας τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολ. Διακονίας καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτελῶν αὐτῆς, συνεκλήθησαν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου εἰς Τσοτύλιον, τῇ 16ῃ λήξαντος μηνός, οἱ Ἐφημέριοι τῶν περὶ τὴν δευτέραν ταύτην πόλιν τῆς Ἐπαρχίας Κοινοτήτων, πρὸς οὓς μετὰ εἰσηγήσει τῆς Α. Σ., ὠμίλησαν ὁ τε Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολ. Διακονίας καὶ οἱ ἐπὶ τῶν Κατηχητ. Σχολείων, τῆς Ἱ. Ἐξομολογήσεως καὶ τῆς Ἦρησκ. Διαφωτίσεως καὶ Τύπου Διευθυνταὶ ταύτης. Τὸ αὐτὸ ἐγένετο καὶ ἐν Σιατίστῃ τῇ 19ῃ, μετὰ ὑποδειγματικὴν θ. Λειτουργίαν, τελεσθεῖσαν ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρ. κ. Βαρνάβα Τζωρτζῆτου, ἣν ἡ Α. Σ. παρηκολούθησεν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Βήματος.

—Ὁ Αἰδεσ. Πρωτοπρ. κ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναῖος ἐπανελθὼν, τῇ προτροπῇ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, ἐκ Καστορίας εἰς Σιατίστῃν τῇ 24ῃ, ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον τῇ ἐπομένῃ. Δευτέρᾳ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, ἐν τῷ πανηγυρισαντι ἱερῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὄν, πυρποληθέντα ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ἀνήγειρεν ἡ πρωτοβουλία τῆς Α. Σ. καὶ ἡ εὐσέβεια τῶν Σιατιστιαίων.

—Τῇ ἐπομένῃ (26ῃ) ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἠλόγησε τὴν ἔναρξιν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Συνεδρίου τῶν δημοδιδασκάλων τῆς περιφερείας Σιατίστης, πρὸς οὓς ὠμίλησεν ἐπικαίρως, μετ' αὐτὸν δ' ἐχαίρετισε τὸ Συνεδρίον ἐκ μέρους τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ὁ παρευρισκόμενος Αἰδεσ. Πρωτοπρ. κ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναῖος, ὃν παρουσίασε πρὸς τοὺς Συνέδρους διὰ λόγων θερμῶν ἡ Α. Σ.

—Κατὰ πληροφορίας ἐκ Σιατίστης, ἐλειτούργησαν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Σισανίου καὶ Σιατίστης κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος 69 Κατηχητικὰ Σχολεῖα, ὧν 4 Ἀνώτερα, 4 Μέσα καὶ τὰ λοιπὰ Κατώτερα. Εἰς ταῦτα ἐδίδαξαν 18 ἐφημέριοι, 2 λαϊκοὶ θεολόγοι καθηγηταὶ τῶν Γυμνασίων Σιατίστης καὶ Τσοτυλίου, 37 δημοδιδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι, ὧν εἰς συνταξιοῦχος, καὶ 2 κατηχήτρια. Ἐφοίτησαν ἐν ὄλῳ 2310 μαθηταὶ ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Ἐπίσης ἐλειτούργησαν 2 Κατηχ. Σχολεῖα ἐργαζομένων ἐφήβων μὲ 130 μαθητὰς.

Ἱ. Μητρόπολις Φθιώτιδος

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Λαμίας:

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Φθιώτιδος, ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐπιτυχεστάτην ἐξόρμησιν κατὰ τοῦ Χιλιασμοῦ, ἡ ὁποία ἔσχε βαθυτάτην ἀπήχησιν, καὶ μετὰ τὴν σοβαρὰν προσπάθειαν πρὸς διαφωτισμὸν τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος περὶ τῶν ὀλεθρίων συνεπειῶν τοῦ θεσμοῦ τῶν «Καλλιστευτῶν», ἔστρεψεν ἤδη τὴν προσοχὴν τῆς εἰς τὴν ἀνόσιον καὶ ἀσεβῆ ἔξιν τῆς βλασφημίας.

Διὰ τὴν ὁργάνωσιν τῆς ἀντιβλασφημικῆς ταύτης ἐκστρατείας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἀμβρόσιος ἐκάλεσεν εἰς τὸ Μητροπολ. Μέγαρον πάσας τὰς τοπικὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν Σχολείων Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ, ἀφ' οὗ ἐξέθεσε τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος σκέψεις του καὶ ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην τῆς περιστολῆς τοῦ κακοῦ, ἔλαβε παρ' ἀπάντων τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι θὰ ἀναλάβουν αὐτοπροσώπως νὰ βοηθήσουν τὴν προσπάθειαν ταύτην, ἥτις ἐκρίθη ὑφ' ὄλων ἀναγκαῖα καὶ ἐπιβεβλημένη.

Ἡ Α. Σ. ἐξετύπωσε εἰς 5000 ἀντίτυπα ἐμπεριστατωμένην Ἐγκύκλιον, ἐν ἣ ἀναλύει μὲ ἀπλότητα καὶ σαφήνειαν τὸ μέγεθος καὶ τὴν βαρύτητα τοῦ ἀμαρτήματος τῆς βλασφημίας καὶ συνιστᾷ μὲ πατρικὸν πόνον εἰς τὰ πιστὰ τῆς Ἐκκλησίας τέκνα νὰ ἐργασθοῦν, ὥστε νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ ἐπάρατος αὐτῇ ἠθικὴ νόσος, ἡ ὁποία «ἀτιμάζει τὴν κοινωνίαν, καταρρίπτει τὸν ἀνθρωπισμὸν, ἐπισύρει τὴν δικαίαν τιμωρίαν τοῦ Θεοῦ».

Παραλλήλως ἐκυκλοφόρησαν χίλια ἐντυπὸ ἐπὶ χαρτονίου ἐπιγραφαὶ μὲ σύντομα καὶ ζωηρὰ συνθήματα, καταδικάζοντα τὴν βλασφημίαν καὶ καλοῦντα τοὺς χριστιανοὺς νὰ συντελέσουν εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ, καὶ δισχίλια καλλιτεχνικὰ εἰκόνες τοῦ Ἐσταυρωμένου, κάτωθι τῶν ὁποίων σημειοῦται ἡ φράσις, «*Χριστιανέ! ἐγὼ σταυρώθηκα γιὰ σένα καὶ σὺ μὲ βλασφημεῖς καὶ μὲ ὕβρίζεις!*»

Τὴν 10ην λήξαντος μηνός ἤρξατο ἡ ἐξόρμησις διὰ σχετικῶν κηρυγμάτων, γενομένων εἰς ὄλους τοὺς ναοὺς τῆς Λαμίας ὑπὸ τῶν Ἱεροκρηρῶν καὶ λοιπῶν θεολόγων, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κηρύξαντος ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ.

Ἀκολούθως ἐγένοντο εἰδικαὶ ὀμιλίας εἰς τὰ δημόσια Σχολεῖα, τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα, τὸν Στρατὸν καὶ τὴν Χωροφυλακίαν, τὰς φυλακὰς κλπ., συντελέσασαι εἰς τὴν δημιουργίαν ἀτμοσφαιρας τῷ ὄντι συγκινητικῆς. Εἰς ὄλας δὲ τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία τῶν τριῶν ἐπαρχιῶν τῆς Μητροπολιτικῆς περιφερείας (Φθιώτιδος, Λοκρίδος καὶ Δομοκοῦ) ἀνεγνώσθη ἡ καὶ κατ' οἶκους διανεμηθεῖσα ἐγκύκλιος τῆς Α. Σ., ἥτις καὶ θὰ ἀναγινώσκειται ἐπὶ ὀλόκληρον ἔτος κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτὰς, καὶ ἀνηρτήθησαν πανταχοῦ α ἀντιβλασφημικαὶ ἐπιγραφαὶ καὶ εἰκόνες.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Καθ' ἃ ἀναγράφει ὁ «Ἀπόστολος Ἀνδρέας» τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, κατὰ τὴν συνελθεῖσαν τῇ 25 Ἀπριλλίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος συνοδικῆν συνεδρίαν, ἀνεγνώσθη εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τῆς Κανονικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας ἀνακείμενῳν διὰ γράμματος περὶ τῆς μελετωμένης ἐκλογῆς Πατριάρχου αὐτῆς.

Ἡ Σύνοδος, ἀποδεξαμένη παμψηφεί τὰ πορίσματα τῆς ὑποβληθείσης ἐκθέσεως, ἐχαρκτήρισεν ὡς ἀντικανονικὴν τὴν μελετωμένην ἐνέργειαν τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπεφάσισεν ὅπως δηλώσῃ αὐτῇ ἀπαντητικῶς τοῦτο διὰ γράμματος καὶ συστήσῃ αὐτῇ ἴνα ἀπόσχη ταύτης.

—Ὁ παρεπιδημήσας ἐπ' ἐσχάτων ἐν ΚΠόλει συγγενῆς τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αἰθιοπίας, υἱὸς τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ Διευθυντῆς τοῦ πρωτοκόλλου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, Ἐξοχ. κ. Ἐνταλκάσου Μακόννε, προσελθὼν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς, ἐξέφρασε πρὸς τὸν Σχολάρχην αὐτῆς θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὰς καταβαλλομένας ὑπὲρ τῶν ἐν αὐτῇ σπουδαζόντων Αἰθίοπων μαθητῶν προσπάθειας, ἐζήτησε δὲ καὶ ἔλαβε λεπτομερεῖς πληροφορίες περὶ ἐνός ἐκάστου αὐτῶν καὶ τῆς εἰς τὰ μαθήματα ἐπιδόσεως. Ὁ Σχολάρχης ἐξέφρασε τὴν πλήρη πάντων ἐν τῇ Σχολῇ ἱκανοποίησιν διὰ τὸ ἦθος, τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν εἰς τὰς διατάξεις τῆς

Σχολής πλήρη συμμόρφωσιν τῶν Αἰθιοπῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς. Ἡ Α. Ε. παρακαθῆσας εἰς τὴν κοινὴν μαθητικὴν τράπεζαν, ἐπεκοινώνησεν ἰδιαίτερος μετὰ τῶν Αἰθιοπῶν μαθητῶν, ἀπὸ μέρους τῶν ὁποίων προσεφώνησεν αὐτὸν ὁ ἱερεὺς Ἄμπα Χάμπε Μάριαμ Ὁρμνέχ, εἶτα δέ, περιελθὼν τὰ διάφορα τμήματα τῆς Σχολῆς, ἀπῆλθε προπεμπόμενος μετὰ τιμῶν.

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς. Ἡ Α. Σ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Μιχαὴλ δι' ἐγκυκλίωσιν πρὸς τὸν ἱ. κλῆρον καὶ τὰ διοικητικὰ Συμβούλια τῶν ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὑπομιμήσκει τὴν ἐφέτος συμπλήρωσιν πεντακοσίων ἐτῶν ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς πολυθρῦλῆτος Κωνσταντινουπόλεως, «τῆς ἐνδόξου πρωτευούσης τῆς ὑπερέχου Βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας, (29 Μαΐου 1453), ἡ ὁποία, εἶτα χίλια ὀλόκληρα ἔτη περίπου ζήσασα καὶ σταδιοδρομήσασα, ἀνέπτυξε μοναδικὸν καὶ σημαντικώτατον πολιτισμὸν, τὸν ἑλληνοχριστιανικόν», διαγορεύει, ὅτι ἔχομεν καθῆκον ἱερὸν καὶ ἐπιβεβλημένον ἅπαντες νὰ τιμήσωμεν τὴν μνήμην τῶν προπατόρων ἡμῶν, τῶν ἡρωικῶς ἀγωνισθέντων καὶ ἐνδόξως πεσόντων ἐν τῇ ἀμύνη τῆς ἑλληνοχριστιανικῆς Αυτοκρατορίας. Ὅθεν ἐντέλλεται ὅπως τῆ μετὰ τὴν 29 Μαΐου Κυριακῇ (31 τοῦ αὐτοῦ) τελεσθῶν εἰς ἅπαντας τοὺς ναοὺς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὥς καὶ εἰς τὰ παρεκκλήσια τῶν Σχολῶν τῆς, ἱερὰ μνημόσυνα «ὕπερ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως Κωνσταντίνου αυτοκράτορος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ πεσόντων ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν καὶ λαϊκῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν». Ἐπὶ τούτοις, παροτρύνει ὅπως ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ «ἐνθυμηθῶμεν ὅσα μᾶς ἐκληροδότησε τὸ πᾶν Βυζάντιον: τὸν μακραίωνα ὑπέροχον καὶ μοναδικὸν ἑλληνοχριστιανικὸν πολιτισμὸν του, διὰ τοῦ ὁποῦ ἀνεγέννησε τὴν Εὐρώπην καὶ ἐμέσως καὶ τὴν Ἀμερικὴν τὴν πατροπαράδοτον βυζαντινὴν μας ἀγιογραφίαν, ὥστε νὰ μὴ ἐπιτρέπωμεν τοῦ λοιποῦ τῆν εἰς τοὺς ναοὺς μας τοποθέτησιν εἰκόνων μὴ βυζαντινῆς τεχνολογίας» καὶ τὴν ὥραιαν καὶ κατανυκτικὴν βυζαντινὴν μας μουσικὴν, τῆς ὁποίας ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ πρέπει νὰ ἀπομακρυνώμεθα, ἀλλὰ πρὸς ταύτην νὰ συντονίζωμεν τὰς λαμπράς μας χορωφίας...». «Ἄς κάμωμεν — ἐπιλέγεται ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ — τὴν 500ὴν ταύτην ἐπέτειον τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου ἀφορμὴν καὶ εὐκαιρίαν ἀνατάσεως πνευματικῆς ἡμῶν αὐτῶν καὶ ἐξυψώσεως τοῦ περιβάλλοντος τῶν ἑκατοντάδων ναῶν μας, τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ λειτουργούντων, εἰς τὴν αἴγλην τῶν βυζαντινῶν ἐκείνων ἱερῶν ναῶν, οἱ ὁποῖοι καὶ μέχρι σήμερον, ὅπου σώζονται, προκαλοῦν τὸν θαυμασμὸν τῶν ἐπισκεπτομένων αὐτούς».

— Ἐν ἄλλῃ ἐγκυκλίῳ πρὸς τοὺς αὐτοὺς, ἡ Α. Σ. ἀγγέλλουσα, ὅτι τὸ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου Ἑθνικὸν Ἴδρυμα ἀνέλαβε τὴν ἀφιλοκερδῆ ἐξυπηρετησὶν τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογενείας, συνιστᾷ ὅπως μεταδώσωσιν εἰς τὰ μέλη τῶν Κοινοτήτων τῶν τὸ κήρυγμα τοῦτο τῆς ἀγάπης, συνεργασίας καὶ ἐξυπηρετήσεως, τὸ ἀναληφθὲν ὑπὸ τοῦ Ἑθνικοῦ Ἰδρύματος, καὶ τονίσωσι πρὸς πάντας, ὅτι τοῦτο ἀναλαμβάνει νὰ ἐξυπηρετήσῃ πάντας τοὺς Ἑλληνορθόδοξους ἀδελφοὺς ἐντελῶς ἀφιλοκερδῶς καὶ δι' οἶανδήποτε ὑπόθεσιν τῶν ἐν Ἑλλάδι.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Τῇ παρελθούσῃ Παρασκευῇ (29) ἀφίκετο εἰς Ἀθῆνας, προερχόμενος ἐκ Κων/πόλεως, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Βηρυττοῦ κ. Ἡλίας. Ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ Ἑλληνικοῦ ὑπεδέχθη αὐτὸν ἐκ μέρους τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ὁ Θεοφ. Εὐρύπου κ. Ἀλέξιος. Τῇ ἐπομένῃ ἡ Α. Σ. ἐπεσκέφθη τὸν Μακαριώτατον, ὅστις αὐθημερὸν ἀναπαύσατο τὴν ἐπίσκεψιν. Τῇ χθὲς δὲ Κυριακῇ ὁ Σεβ. Βηρυττοῦ ἐτέλεσε τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ καὶ αὐθημερὸν περὶ τὴν μεσημβρίαν προσκλήσει τοῦ Μακαριωτάτου παρεκάθησεν εἰς γεύμα ἐν τῇ Μονῇ

Πεντέλης. Πρὸς ἐσπέραν ἡ Α. Σεβ. συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Θεοφ. Ρωγῶν κ. Διονυσίου, ἐπεσκέφθη τὴν Μονὴν Δαφνίου καὶ τὴν Ἐλευσίνα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Στάλιν. Εἰς τὴν πρώτην σελίδα τοῦ ἐπισήμου περιοδικοῦ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας ἠγγέθη, ὅτι «τῇ 5 Μαρτίου κατὰ τὴν 9,50' ἐσπερινῆν ὥραν, μετὰ βαρεῖαν νόσον, ἐτελεύτησεν ὁ Πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου τῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν τῆς Ρωσίας καὶ Γραμματεὺς τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος τοῦ Σοβιετικοῦ Συνδέσμου Ἰωσήφ Βησσαρίονοβιτς Στάλιν. Τὸ ἄθνατον ὄνομα τοῦ Στάλιν πάντοτε θὰ ζῇ ἐν ταῖς καρδίαις τοῦ σοβιετικοῦ λαοῦ καὶ συμπαθῆς τῆς προοδευτικῆς ἀνθρωπότητος».

Ὁ δὲ Μακαρ. Πατριάρχης Ἀλέξιος διαβιβάσας πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τὰ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Στάλιν θερμὰ συλλυπητήρια τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, «ἣτις οὐδέποτε θὰ λησμονῆσῃ τὰς εὐμενεῖς αὐτοῦ διαθέσεις πρὸς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀνάγκας», ἐβεβαίωσεν ὅτι «μετ' ἀδιαλείπτου αἰσθήματος ἀγάπης ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία ἀναφωνεῖ αὐτῷ αἰωνίαν μνήμην».

Ἐπιτροπὴ ἐξ Ἀρχιερέων καὶ ἄλλων κληρικῶν καταθέσασα στέφανον ἐπὶ τοῦ τάφου του, ἔστη παρ' αὐτῷ ἐν τιμητικῇ φρουρᾷ Στέφανον ἐπὶ τοῦ τάφου κατέθεσε καὶ ὁ ἡγούμενος τοῦ ἐν Μόσχᾳ Ἀντιοχικοῦ Μετοχίου Ἀρχιμ. Βασίλειος Σαμάχ ἐξ ὀνόματος τοῦ Μακαρ. Πατριάρχου Ἀντιοχείας. Ὡς δὲ ἀναγράφει ἐν συνεχείᾳ τὸ ἐπίσημον περιοδικὸν τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, τῇ ἐνάτῃ Μαρτίου ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τῶν Θεοφανείων ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πατριάρχης Ἀλέξιος ἐτέλεσε μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ τελευτήσαντος Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου Στάλιν, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐξεφώνησε λόγον, δημοσιευθόμενον ἐν τῷ προσεχῇ τεύχει τοῦ πατριαρχικοῦ ὄργάνου.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Νικολάου Ἐξαρχοπούλου Ἀκαδημαϊκοῦ, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν: *Ψυχικὰ ἀνωμαλίας τῶν παιδῶν καὶ τῶν βελτιώσεώς αὐτῶν. Στοιχεῖα ψυχοπαθολογίας τοῦ παιδὸς καὶ θεραπευτικῆς παιδαγωγικῆς. Βιβλιοθήκη Ἀποστολικῆς Διακονίας ἀριθ. 42. Ἀθῆναι 1953. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.*

Ὁ πασίγνωστος εἰς τὸν ἐκπαιδευτικὸν κόσμον συγγραφεὺς τοῦ ἔργου, ἐπὶ ἑτη μακρᾷ διδάξας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆν Παιδαγωγικὴν, διὰ πολυτάμων συγγραφῶν ἔχει ἤδη δημιουργῆσαι ὀλόκληρον παιδαγωγικὸν σύστημα, ἄριον καὶ ἀσφαλῆ ὁδηγὸν τῶν ἐμπεισιτενεύμετων τῆν διαπαιδαγώγησιν τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας. Δὲν ἐθεώρησεν ὁμως ἐντελῶς συμπληρωμένον τὸ σύστημά του, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἀποβλέπει εἰς μόνον τὸν κόσμον τῶν κανονικῶν παιδῶν, ἤτοι εἰς τοὺς κατὰ πάντα ψυχικῶς ὀμαλοὺς παῖδας, παρορῶνται δ' αἱ ψυχικῶς ἀνώμαλοι φύσεις, διὰ τὰς ὁποίας προφανῶς ἀπαιτεῖται ἴδιος παιδαγωγικὸς χειρισμός. Ὅθεν προέβη εἰς τὴν ὑπ' ὄψιν συγγραφὴν εἰς ὀλοκλήρωσιν τοῦ παιδαγωγικοῦ ἔργου του.

Δέον ὁμως νὰ ὀμολογηθῆ, ὅτι ὁ διαπρεπῆς παιδαγωγικὸς ἀπεδύθη εἰς δυσχερέστατον ἔργον. Διότι τὸ θέμα τῶν παιδικῶν ψυχικῶν ἀνωμαλιῶν εἶναι οὐ μόνον πολυσυνθετώτατον, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐξ ὧν ἀποτελεῖται στοιχεῖα, ἐτερογενῆ ὄντα, ἀπαιτοῦν εἰδικὰ ἐρεῦνας προσώπων θεραπευόντων πλείονας ἐπιστήμης, ἤτοι ἱατρῶν, ψυχιάτρων, ψυχολόγων, φιλοσόφων, κοινωνιολόγων, νομικῶν καὶ εἰ τινων ἐτι ἄλλων. Ἐκτὸς τούτου, αἱ σχετικαὶ πρὸς τὸ θέμα ἔρευναι ἐνόησανται ἀκόμη ἐν τῇ ἀρχῇ των. Ἡ τίσις πρὸ τῶν τελευταίων μεγάλων πολέμων μικρὰ ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ψυχικῶς ὀμαλοὺς παῖδας μειονότης τῶν ἀνωμάλων τεραστίως ἠδὲ φθὴν ἔνεκα τῶν ὑπὸ τῶν πολεμικῶν ἀναστατώσεων ἐπισωρευθέντων δεινῶν, ἐδέησε λοιπὸν νὰ ἐδρυνθῆ ἡ εἰς τὸ θλιβερόν φαινόμενον προσοχὴ, διαμορφωθειῶν καὶ ἰδιαίτερων ἐξεταζουσῶν

τὰ σχετικὰ ζητήματα ἐπιστημῶν, τὸ περιεχόμενον ὅμως τῶν ὁποίων, ὡς ἐτι ἀσυστηματοποίητον, πολλὰ χῶματα ἐμφανίζει.

Παρὰ πάσας ὅμως τὰς ὄντως μεγάλας ταύτας δυσχερείας, ὁ συγγραφεὺς δὲν ἄπρηξεν εἰς τὸ ἐργῶδες ἐγχεῖρημα, λαβὼν ὅπ' ὄψιν τὸ μὲν ὅτι οἱ ψυχικὴν ἀνωμαλίαν πάσχοντες ἐν τῇ ἡμετέρῃ κοινωνίᾳ ηὐξήθησαν εἰς τρομακτικὸν ἀριθμὸν, τὸ δὲ ὅτι, παρὰ τοῦτο, οὐδεμία ὑπὲρ αὐτῶν ἀξία λόγου λαμβάνεται μέριμνα, ὡς ἐκ τούτου δὲ τὸ κακὸν εὐρύνεται ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ἐκ τοῦ ἐν τοῖς αὐτοῖς σχολείοις συμφυροῦσι τῶν δμαλῶν καὶ τῶν ἀνωμάλων, δὲν πάσχουν μόνον οἱ τελευταῖοι, ἀλλὰ καὶ οἱ πρόωτοι, εὐνόητον δὲ πόσον δυσχεραίνεται τὸ ἔργον τῶν διδασκόντων.

Εἰς τούτους τὸ ὅπ' ὄψιν ἡμῶν ἔργον τοῦ κ. 'Εξαρχοπούλου εἶναι ἀπολύτως ἀπαραίτητον. Ὡς ὀρθῶς σημειοῦται ἐν τῷ προλόγῳ του, τὰ πρὸς τὰς παιδικὰς ἀνωμαλίας σχετικὰ ζητήματα δὲν πρέπει νὰ προσελθόντων τὸ διαφερόν μόνον τῶν ἀναλαμβαινόντων τὴν ἀγωγήν τῶν πασχόντων παιδῶν, ἀλλὰ θέον νὰ σπουδάζωνται καὶ ὑπὸ τῶν διδασκάλων τῶν ψυχικῶς ἰσορροπῶν παιδῶν, διότι οὕτω καθίστανται ἱκανοὶ νὰ κατανοῶν βαθύτερον τὰ παιδαγωγικὰ ζητήματα, δξυνομένης τῆς παρατηρήσεώς των πρὸς ἀναγνώρισην παντός παρὰ τοῖς παισὶ ψυχικοῦ φαινομένου καὶ διαστολῆν τοῦ ἀνωμάλου ἀπὸ τοῦ κανονικοῦ. Οὕτω ὑποβοηθοῦνται νὰ ἐμβιβάζωνται εἰς ζητήματα τῆς ψυχολογίας καὶ τῆς παιδαγωγικῆς καὶ τῶν κανονικῶν παιδῶν. Ἐντεῦθεν ἐπικρατήσων ὁριστικῶς ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ γενικὴ παιδαγωγικὴ ὀφείλει νὰ περιλαμβάνῃ καὶ τὰ διδάγματα περὶ τῆς φύσεως τῶν παιδικῶν ἀνωμαλιῶν, τῆς ἀγωγῆς καὶ διδασκαλίας των, κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον παρ' ἡμῶν δὲν κατέστη ἀκόμη δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ ἐπιλογῆς τῶν παιδῶν καὶ ὁ ἀποχωρισμὸς τῶν ἀνωμάλων ἀπὸ τῶν ὀμαλῶν. Εἰς τὰ παιδαγωγικά, λοιπόν, κέντρα ὅπου μορφοῦνται παρ' ἡμῶν οἱ διδασκαλοὶ, ἐπιβάλλεται νὰ κατέχη τὴν προσήκουσαν θέσιν ἡ σπουδὴ τῶν ψυχικῶν ἀνωμαλιῶν τῶν παιδῶν, ὡς αὕτη εὐρύτατα ἐκτείνεται ἐν τῷ ἀνὰ χεῖρας ἔργῳ.

Εἰς αὐτὸ ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει ἐμπεριστατωμένως τὰς ψυχικὰς ἀνωμαλίας, αἱ ὁποῖαι ἀναφαίνονται κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, τὰς αἰτίαι, ἐκ τῶν ὁποίων αὐταὶ προέργωνται, καὶ ὑποδεικνύει τοὺς ἐνδεικνυμένους τρόπους ἀποφυγῆς καὶ κατὰ τὸ δυνατόν ἄρσεως αὐτῶν.

Εἶναι δὲ μεγίστη ἡ ποικιλία τῶν ἀποκλίσεων τούτων ἀπὸ τῆς κανονικῆς ψυχικῆς καταστάσεως, αἵτινες μασιτίουσι σήμερον τὴν παιδικὴν ἡλικίαν. Αὐταὶ ἀναφέρονται εἰς ἀτελείαι περὶ τὰς λειτουργίας τῶν αἰσθήσεων, τῶν κινήσεων, τῆς γλώσσας, τῆς νοήσεως, τοῦ συναισθήματος, τῆς βουλήσεως, καὶ εἰς ἠθικὰς, κοινωνικὰς καὶ ἄλλας διαστροφάς. Εἰς ἰδιαιτέρα κεφάλαια τοῦ βιβλίου ὑποβάλλονται εἰς ἀκριβῆ ἀνάλησιν αἱ ἐπόμενα ἀνωμαλίας: Ἀτέλεια μεμονωμένων ψυχικῶν λειτουργιῶν. Ἐλαττωματικὴ λειτουργία τῶν αἰσθήσεων. Γλωσσικαὶ διαστροφαὶ. Ἠλιθιότης διαφορῶν βαθμῶν καὶ μίξεσων. Ψυχοπάθεια. Ἠθικὴ παράνοια. Νευροπάθεια. Ἀνωμαλίας τῶν κινήσεων. Ἐπιληψία. Ὑστερία. Οἱ ἐγκαταλείμμενοι καὶ ἀπροστάτενοι παῖδες.

Ὑποδεικνύει ὁσαῦτως ὁ συγγραφεὺς τοὺς κινδύνους, τοὺς ἀπειλοῦντας τὴν κοινωνίαν ἐκ τῆς ὑπάρξεως τοιούτων παιδῶν, καὶ ἀναφέρει, ὅτι ἐνεκα τῶν κινδύνων τούτων ἐτέθη σήμερον εἰς ζωηρὰν κίνησιν ἡ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα πρὸς ἀνίχνευσην τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀνωμαλιῶν. Μέγας ἀριθμὸς ἐπιστημόνων, ἀνηκόντων εἰς διαφοροὺς ἐπιστημονικὰς σχολὰς, ἀσχολεῖται περὶ αὐτάς. Καὶ ἰδιαιτέρα δὲ ἐπιστῆμαι ἐδημιουργήθησαν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν, οἷαι ἡ ψυχολογία τοῦ παιδὸς καὶ ἡ θεραπευτικὴ παιδαγωγικὴ.

Στερεῶμενος εἰτα ὁ συγγραφεὺς εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ σπουδὴ τῶν παθολογικῶν καταστάσεων τῶν παιδῶν εἶναι παρ' ἡμῶν παραημελημένη καὶ ἀναφέρει τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους θεωρεῖ, ὅτι εἶναι ἐπιβεβλημένον νὰ στραφῇ ἡ κοινὴ ποσοχὴ πρὸς τὰ ζητήματα ταῦτα. Ἰδίως τονίζει, ὅτι παρ' ἡμῶν οἱ πάσχοντες παῖδες ἐπληθύνθησαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἀπειλεῖται αὕτη ἡ ὑπόστασις τῆς κοινωνίας ἡμῶν. Πλὴν δὲ τούτου δὲν κατέστη ἀκόμη δυνατὸν παρ' ἡμῶν νὰ ἀποχωρίζωνται οἱ παῖδες οὗτοι ἀπὸ τῶν κανονικῶν καὶ νὰ παιδαγωγῶνται καὶ διδάσκωνται ἰδιαιτέρως, ὡς συμβαίνει ἐν πάσῃς τῆς πᾶπολιτισμένης χώρῃς, ἀλλὰ συμφέρον-

ται ἅπαντες εἰς τὰ αὐτὰ σχολεῖα, ἐπὶ μεγίστη βλάβῃ τῆς λειτουργίας αὐτῶν.

Τοιοῦτο περιεχόμενον ἔχει τὸ βιβλίον τοῦτο, ὅπερ πληροῖ μέγα κενὸν ὑφιστάμενον παρ' ἡμῶν καὶ θὰ καταστῇ πολῦτιμος ὁδηγὸς οὐ μόνον τῶν διδασκάλων τῶν διαφορῶν κατηγοριῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν γονέων καὶ τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ πάντων τῶν ἄλλων, οἵτινες καθ' ὁσονδήποτε τρόπον ἀσχολοῦνται περὶ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν.

Εἶναι ἀξίως θερμῶν συγχαρητηρίων ὁ τὸν ἀγαθὸν τοῦτον μόχθον καταβαλὼν κορυφαῖος τῶν παρ' ἡμῶν παιδαγωγικῶν, ἀξίων τοῦ ὅλου παιδαγωγικοῦ του σποτήματος ἐπιθεὶς ἐπιστάτορα, ἡ δ' ἐκδοῦσα τὸ ἔργον του τοῦτο Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπέτελεσε πρῶξιν ἐξόχως συντελεστικὴν κοινωνικῆς ἐξυγιάνσεως.

Πωλεῖται ἀντὶ δρχ. 30.000 εἰς ὅλα τὰ Βιβλιοπωλεῖα τῶν Ἀθηνῶν, ἀποστέλλεται δὲ ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν εἰς πάντα ἐμβάζοντα τὴν ἀξίαν αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν, Ἰασηίου 1, Ἀθήνας.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΝΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

'Ακολουθία τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀγαθονίκου. Ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐκδομένη νῦν τὸ πρῶτον ὑπὸ Μητροπολίτου Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας Ἀγαθονίκου. Ἀθήναι 1953 (σελ. 62. Μετὰ τῆς εἰκόνας τοῦ ἁγίου, βίου αὐτοῦ, ἱστορικοῦ ὑπομνήματος, τοῦ μαρτυρίου του καὶ δύο ἐγκωμίων. Ἐκδοσις δίχρωμος). Ἡ ἔκδοσις ἀφιερῶται «τῇ ἱερᾷ μνήμῃ τῶν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ἀναιρεθέντων πνευματικῶν ἡμῶν τέκνων, δέκα ἐννέα ἀδελφῶν τῆς Ἰ. μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, πέντε ἀδελφῶν τῆς Ἰ. μονῆς Ἁγίας Λαύρας καὶ ὑπερχιλίων Καλαβρυτινῶν».

Μητροπολίτου Αἴνου Γερμανοῦ, Ἀνταπάντησις εἰς τὸν καθηγητὴν Τρόϊτσκι. Ἐπιβεβλημένη διασάφησις ἐπὶ κανονικῶν θεμάτων, ἀναφερομένων εἰς τὰς δικαιοδοσίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἀνατόπις ἐκ τῆς «Ορθοδοξίας». Ἰσταμπούλ 1953 (σελ. 41).

Ἐπισκόπου Μυρσῶν Τιμοθέου, Ἱεροὶ στοχασμοί. Θεσσαλονίκη 1953 (σελ. 140).

Χαριλάου Δ. Ἀργυροπούλου, φιλολόγου καθηγητοῦ τοῦ Ἀ' Γυμνασίου ἁρσῶν Μυτιλήνης, Συμβολὴ τῆς ἐλληνικῆς φιλοσοφίας εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ὀρθοδόξων χριστιανικῶν δογμάτων. Λόγος ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Μυτιλήνη 1953 (σελ. 27).

Ν. Ι. Καμήρη, Τῆς Ἀλώσεως (1453). Ἀνάπτυον ἀπὸ τὴν «Κιβωτόν». Ἀθήναι, Μάιος 1953.

Οἱ Ψαλμοὶ τοῦ Λαβίνδ. Μεταφραστῆς Α. Κλαμπούσης. Ἀθήναι 1953 (σελ. 168).

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἡλείας

Ἔχοντες ὅπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200/1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Δημητρίου Κατοσαροῦ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ἐν λόγω θέσεως, ὡπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσέως τοῦ παρόντος, ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικὰ των, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς Ὑποψηφίων.

Ἐν Πύργῳ τῇ 20 Μαΐου 1953

† Ο Ἡλείας Γερμανός

Ἱ. Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

Ἔχοντες ὅπ' ὄψιν τὸ ἀρθρον 46 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200/40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων», προσ-

καλούμεν τούς βουλομένους νά καταλάβωσι τήν χη-
ρεύουσαν θέσιν τακτικού ἔφημερίου τῆς ἑνορίας Βα-
σιλῆ - Φαρσάλων, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό σήμερον ὑπο-
βάλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖά μας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48
τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα
τῶν προσόντων αὐτῶν, προκειμένου ἵνα προβῶμεν
εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων διὰ τὴν ἄνω ἑνορίαν.

Ἐν Καρδίτῃ τῇ 20ῇ Μαΐου 1953.

Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων
Κύριλλος

Ἱ. Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ Α.Ν. 2200/40
ἄρθρον 46 § 2—3 καὶ Α.Ν. 807/46 ἄρθρον 2 «Περὶ Ἱ.
Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλούμεν τούς βουλομένους
καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως
καταλάβωσι τὰς κάτωθι κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τα-
κτικοῦ ἔφημερίου τῶν ἑνοριῶν: 1) ἱ. ν. Ἀγ. Ἀποστό-
λων Θεσσαλονίκης, 2) ἱ. ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ρεν-
τζικίων-Θεσνίκης, 3) ἱ. ν. Ἀγ. Παντελεήμονος Βαμ-
βακίων-Λαγκαδᾶ, 4) ἱ. ν. Ἀγ. Δημητρίου Πολυδεν-
δρίου Ἐξαλόφου-Λαγκαδᾶ, 5) ἱ. ν. Γεν. Θεοτόκου Ἀ-
ρετῆς Λοφίσκων-Λαγκαδᾶ καὶ 6) ἱ. ν. Ἀγ. Γεωργίου
Χορτιάτου-Θεσνίκης, ἵνα υποβάλωσιν ἡμῖν ἐντός μη-
νός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας σχετικῆν
αἰτήσιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν,
προκειμένου νά προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψη-
φίων πρὸς πληρῶσιν τῶν ἀνωτέρω χηρευουσῶν ἔφη-
μεριακῶν θέσεων.

Ἐν Θεσσαλονικῇ τῇ 19ῇ Μαΐου 1953

† Ὁ Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

Ἱ. Μητρόπολις Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας

Στερουμένης τῆς ἑνορίας Μικροῦ καὶ Μεγάλου
Μπατιᾶ τακτικοῦ ἔφημερίου, καλούμεν τούς βουλο-
μένους νά καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας
τὰ νόμιμα καὶ κανονικά προσόντα, ὅπως ἐντός μη-
νός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας εἰς τὸ πε-
ριοδικὸν «Ἐκκλησία» υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ
ἄρθρου 48 τοῦ Α.Ν. 2200 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημε-
ρίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ
ταῦτα θέλωμεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑπο-
ψηφίων.

Ἐν Αἰγίῳ τῇ 26 Μαΐου 1953

† Ὁ Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας Ἀγαθόνικος

Ἱερὰ Μητρόπολις Κερκύρας καὶ Παξῶν.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Α. Νό-
μου 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων»,
τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 536/1945 «Περὶ ρυθμίσεως
τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου
κλπ.», τὸ ἄρθρον 28 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 540/1945 «Περὶ
Ἐκκλησ. Ἐκπαιδεύσεως», καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 83719
καὶ ἀπὸ 7-10-1946 Ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Ἐρη-
σκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, προσκαλοῦμεν
τούς βουλομένους νά καταλάβωσι τὴν κενὴν Ἐφημε-
ριακὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τῶν Ἱερῶν Ναῶν
Ἱ. Θεοτόκου (Κοιμήσεως) Βελλιανιτῶν, Ἁγίας Αἰκα-
τερίνης Κατσιμάτων, Ἁγίας Παρασκευῆς Λεγκάτων
καὶ Ἁγίου Δημητρίου Φαναριωτῶν Παξῶν, ὅπως
ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας
υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 48 τοῦ ὡς ἄνω Νό-
μου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, ἵνα ἀνακηρυχθῶσιν
ὑποψήφιοι Ἐφημέριοι τῆς ἐν λόγῳ ἑνορίας.

Περισσότερας πληροφορίας οἱ ἐνδιαφερόμενοι
δύνανται νά λάβωσι, προσερχόμενοι εἰς τὰ Γραφεῖα
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἐν Κερκύρα τῇ 7 Μαΐου 1953

† Ὁ Κερκύρας καὶ Παξῶν Μεθόδιος

Ἱερὰ Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης
διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 357/11-5-53 προκηρύξεως αὐτῆς,
συνφά τῷ ἄρθρῳ 26 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200/1940
«Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλεῖ τούς βου-
λομένους ὅπως μέχρι τῆς 20 Ἰουνίου ἔ. ἔ. υποβάλωσιν
αἰτήσεις ὑποψηφιότητος μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιη-
τικῶν, πρὸς συμμετοχὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς
χηρευούσης θέσεως τακτικοῦ Ἐφημερίου ἐν τῇ ἑνορίᾳ
Κουπίων τ. δ. Ζάρακος.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 11 Μαΐου 1953

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Διονύσιος

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης
διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 358/11-5-53 προκηρύξεως αὐτῆς,
συνφά τῷ ἄρθρῳ 26 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200/1900
«Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλεῖ τούς βου-
λομένους ὅπως μέχρι τῆς 20 Ἰουνίου ἔ. ἔ. υποβάλωσιν
αἰτήσεις ὑποψηφιότητος μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιη-
τικῶν, πρὸς συμμετοχὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς
χηρευούσης θέσεως τακτικοῦ Ἐφημερίου ἐν τῇ ἑνορίᾳ
Μελιτίνης (Ζελίνης) τ. δ. Μελιτίνης.

Ἐν Σπάρτῃ τῇ 11 Μαΐου 1953

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Διονύσιος

Ἱερὰ Μητρόπολις Φθιώτιδος.

Διακηρύττομεν, ὅτι προσκαλοῦμεν τούς βουλομέ-
νους νά καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφη-
μερίου τῆς ἑνορίας Δικάστρου καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ
τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ Α. Ν. 2200/1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν»,
ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α. Ν. 807/1945,
ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δη-
μοσιεύσεως τῆς παρουσίας υποβάλωσιν εἰς τὰ Γρα-
φεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος τὰ ὑπὸ τοῦ
ἄρθρου 48 τοῦ Α. Ν. 2200 προβλεπόμενα πιστοποιη-
τικά μετὰ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τῶν.

Ἐν Λαμίᾳ τῇ 5 Μαΐου 1953

† Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος

Διακηρύττομεν, ὅτι προσκαλοῦμεν τούς βουλομέ-
νους νά καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφη-
μερίου τῆς ἑνορίας Δαμάστας καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ
τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ Α. Ν. 2200/40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν»
ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α. Ν. 807/1945
ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δη-
μοσιεύσεως τῆς παρουσίας υποβάλωσιν εἰς τὰ Γρα-
φεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος τὰ ὑπὸ τοῦ
ἄρθρου 48 τοῦ Α. Ν. 2200/1940 προβλεπόμενα πιστο-
ποιητικά μετὰ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τῶν.

Ἐν Λαμίᾳ τῇ 20 Μαΐου 1953

† Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ
† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ
† Ὁ Ζακύνθου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκός

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΕΜΜΑΝ. Γ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

Πρωτοπρεσβύτερος—Κατηχητής

*Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΙΜΟΛΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰαίου 1.